

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.58/11/2021.

A tanács tagjai: Dr. Szvetnik Ágnes közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bonifert Zsolt közbeszerzési biztos, Dr. Kéri Krisztina közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Simon Enikő felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Riadó u. 5.)
(e-elérhetőség)

Az ajánlatkérő: STÜHMER Ingatlanhasznosító, -forgalmazó és Édesség-kereskedelmi Kft.
(Maklár, Stühmer Frigyes utca 1.)

Az ajánlatkérő képviselője: DEBKÖZ Kft. képviseletében Dr. Kerekes Ferenc felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Debrecen, Poroszlay út 27.)
(e-elérhetőség)

A kérelmezett neve: PLES Járműalkatrészgyártó, Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt.
(Budapest, Kelenhegyi út 38. A. épület)

A kérelmezett képviselője: Dr. Medve Richárd ügyvéd
(Budapest, Október 6. u. 3.)
(e-elérhetőség)

A beszerzés tárgya, becsült/szerződéses értéke: „Termelési kapacitás bővítése a Stühmer csokoládégyárban – 1. rész: „Saloncukor válogató robot” – 184.667.380/185.000.000.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 43. § (1) bekezdés f) pontját, valamint az ajánlatkérő és a kérelmezett megsértette a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontját, és a Kbt. 141. § (6) bekezdését, ezért az ajánlatkérővel szemben 1.000.000.-Ft, azaz egymillió forint bírságot szab ki. A Döntőbizottság az első kezdeményezési elem kapcsán jogsértés hiányát állapítja meg.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő összefoglaló tájékoztatással induló Kbt. 113. § (1) bekezdés szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított „Termelési kapacitás bővítése a Stühmer csokoládégyárban” tárgyban, melynek ajánlati felhívását 2018. március 8-án küldte meg az érdeklődésüket jelző és a kiválasztott gazdasági szereplők részére.

2. A felhívás alapján 3 részben lehetett ajánlatot benyújtani, a jogorvoslati eljárás szempontjából releváns 1. rész az alábbiakat is tartalmazta:

„6. A közbeszerzés tárgya és mennyisége, teljesítésre vonatkozó feltételek:

6.1. A közbeszerzés tárgya és mennyisége:

1. rész: Szaloncukor válogató robot (1 db)

A Dokumentációban lévő Műszaki leírás, funkcionális- és műszaki követelmények szerint

A robot alapfunkciója:

Különböző homogén tálcáról [egy adott fajta terméket (pld.: csokis szaloncukor, vagy marcipános szaloncukor, vagy töltött szaloncukor), tartalmazó tároló dobozból] kiemelt termékek leválogatása, megfelelő mennyiségben és sorrendben történő csomagolás.

A berendezés alkalmas szaloncukor többféle kiszerezésű csomagolás elvégzésére, példaként:

A 15 db-os csomagolás esetében a 1×15, 3×5, vagy 5×3 (különböző fajta termékek száma x db szám) válogatás megvalósítására.

A 30 db-os csomagolás esetében a 2×15, 3×10, vagy 5×6 (különböző fajta termékek száma x db szám) válogatás megvalósítására.

Műszaki jellemzők:

Homogén tálcák (tároló dobozból) száma legalább 15

Hatékonyság: legalább 99 %

A robot teljesítménye (Hány db 15 db szaloncukrot tartalmazó egység dobozt képes megtölteni percenként): legalább 17 db doboz

Termékadagolási létszámigény: legfeljebb 3 fő

További funkcionális követelmények, műszaki jellemzők:

Nem megfelelő pozícióban lévő termék ellenőrzése,

Színsorrend kamerás ellenőrzése,

A homogén termék beazonosítása után a megfelelő betöltési zóna jelzése a kezelő személyzetnek, Üres tálcák automatikus kijáratása a biztonsági zónából.”

3. „6.2. A közbeszerzés tárgyához tartozó szolgáltatások
- helyszínre szállítás (3397 Maklár, Stühmer Frigyes utca 1.)
  - üzembe helyezés, beszabályozás
  - próbaüzem
  - betanítás, oktatás

Eljárás nyertes ajánlattevőtől a szállított eszközök helyszínre szállítását, üzembe helyezését, ezt követően a 8. pontban meghatározott időtartamban, 3 műszakban lefolytatott próbaüzem lefolytatását, valamint az ajánlatkérő által kijelölt személyek oktatását írja elő.

A Próbaüzem alatt az ajánlatkérő az alábbiakat érti:

A Próbaüzem időtartama munkanap időtartamban kerül meghatározásra. Egy munkanap 3x8 óra időtartamot jelent – a folyamatos, 3 műszakos munkavégzést.

A Próbaüzem alatt az ajánlattevőknek:

- be kell mutatniuk a berendezések üzemszerű működést,
- be kell mutatniuk a berendezések valamennyi funkcióját,

(...)

A próbaüzem lefolytatásáról a feleknek jegyzőkönyvet kell felvenni. A próbaüzem eredményes lefolytatását az ajánlatkérő igazolja. Az esetlegesen megismételt próbaüzem időtartama – mennyiben az az ajánlattevő érdekkörébe tartozó okból következik be – a kötbérmentes teljesítési határidőt nem hosszabbítja meg.

Betanítás oktatás:

1. rész esetében 8 fő részére 5x7 óra időtartamban, helyszíni oktatás”

4. „7. A szerződés meghatározása, hatályba lépés feltétele:

Eszköz beszerzése adásvételi szerződés keretében

Ajánlatkérő a beszerzést a GINOP-1.2.1-16-2017-00400 számú, „Termelési kapacitás bővítése a Stühmer csokoládégyárban” elnevezésű projekt keretében kívánja megvalósítani. Ajánlatkérő Támogatási Szerződéssel még nem rendelkezik.

A szerződés időtartama:

1. rész: Szaloncukor válogató robot

Szerződéskötéstől számított legfeljebb 150 naptári nap. Az ajánlattevők ennél kedvezőbb időtartamra is tehetnek ajánlatot (Előteljesítés lehetséges, melynek időtartama legfeljebb 30 naptári nappal rövidítheti a 150 napos időtartamot. 4. sz. bírálati részszerzőpont.) A teljesítésbe 20 munkanap próbaüzem is beletartozik. A teljesítésre vállalt időtartam külön értékelési szempont.

Az ajánlattevő szerződés szerűen teljesít – mindhárom rész tekintetében azonosan - ha az általa vállalt (megajánlott) teljesítési időtartam alatt a berendezéseket hiánytalanul leszállítja, üzembe helyezi (beszabályozza), sikeres próbaüzemet folytat le és elvégzi az előírt időtartamú oktatást az előírt létszámú szakemberek részére.”

5. A felhívásban az ajánlatkérő ismertette, hogy a beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott (GINOP-1.2.1-16-2017-00400), a támogatás intenzitása 50%.

6. A 2018. március 27-i ajánlattételi határidőre az 1. részre a kérelmezett nyújtott be ajánlatot nettó 185.000.000.- Ft ajánlati árral és 120 naptári nap teljesítési határidővel.

7. A kérelmezett ajánlata az alábbiakat tartalmazta:

„1. Feladat: vegyes ízekkel megtöltött termék csomagolási folyamatának automatizálása. A gyártósornak alkalmasnak kell lennie különböző típusú termékek vegyesen történő csomagolására.

A berendezés alapfunkciója: Különböző homogén tálcáról [egy adott fajta terméket (pld.: csokis szaloncukor, vagy marcipános szaloncukor, vagy töltött szaloncukor), tartalmazó tároló dobozból] kiemelt termékek leválogatása, megfelelő mennyiségben és sorrendben történő csomagolás.

13. Szállítási határidő: 120 nap

16. Üzembe helyezés: A berendezés leszállítása előtt tájékoztatjuk Önöket a telepítéshez szükséges villamos, pneumatikus és mechanikai csatlakozásokról. Ezeket a csatlakozásokat Önök biztosítják a telepítés helyén. Beüzemelés után a kezelőket kioktatjuk az üzemeltetéshez szükséges tudnivalókkal.”

8. Az ajánlatkérő a 2018. június 15-én megküldött összegezése szerint az 1. rész eredményes lett, melyben érvényes és egyben nyertes ajánlattevőként a kérelmezett került megjelölésre.

9. A közbeszerzési eljárás 1. részének eredményeképpen az ajánlatkérő és a kérelmezett 2018. június 18-án kötöttek adásvételi szerződést.

10. A szerződés 5. pontja ismerteti, hogy „A szerződés tárgya: 1 db Szaloncukor válogató robot beszerzése, adásvétele és kapcsolódó szolgáltatások (teljesítés helyszínére szállítás, üzembe helyezés, beszabályozás, betanítás) teljesítése.”

11. A Szerződés 6. pontja alapján: „A szerződés tárgyát és terjedelmét az ajánlattételi felhívás, a Közbeszerzési Dokumentum, és az Eladó nyertes ajánlata alkotja, melyek alapján Vevő az Eladó ajánlatában foglalt feltételekkel megvásárolja az Eladótól a megjelölt eszközt azzal, hogy azok helyszínre történő szállítását, beüzemelését szükség esetén a kezelő személyzet betanítását az Eladó vállalja. Felek az ajánlati felhívásban, illetve a Közbeszerzési Dokumentumban rögzítettekhez képest, a szolgáltatott eszközök darabszáma vonatkozásában mennyiségi eltérést nem tesznek lehetővé.”

12. A szerződés 9. pontja szerint a teljesítés határideje a szerződéskötéstől számított 120 naptári nap, a szerződés 14. pontja szerint az eladót nettó 185.000.000.-Ft + ÁFA vételár illeti meg az ajánlatban részletezettek szerint.

13. Az ajánlatkérő 2018. október 15-én tárgyalásokat kezdett a Societa Base coop Srl. vállalattal egy használt gépsor beszerzésére, mely kapcsán a szerződést 2018. december 27-én kötötte meg.

14. Az ajánlatkérő és a kérelmezett a szerződést 2019. február 6-án módosították az alábbiak szerint:

„A Szerződéses ár:

Eladót jelen módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt adásvételi szerződés szerinti eszköz ellenértékeként 203.000.000.- Ft, azaz kettőszázhárommillió Forint + ÁFA vételár, ellenérték (a továbbiakban: „Ellenérték”) illeti meg.”

15. Az adásvételi szerződésmódosításának 1. számú mellékletében az alábbiakat is rögzítették:

„A szerződésmódosítás indokolása: Az adásvételi szerződés teljesítése során Vevő működésével összefüggésben olyan gazdasági-piaci változások következtek be, körülmények álltak elő, amelyek miatt a jelen szerződés tárgyát képező szaloncukor válogató robot műszaki tartalmát Vevő módosítani kívánja. Tekintettel erre, a Feleknek az adásvételi szerződés műszaki tartalmát, ellenértékét, számlázási feltételeit és a teljesítési határidejét módosítaniuk volt szükséges.

Vevő működésével összefüggő gazdasági-piaci változások, körülmények:

1.

A 2017-es évben a szaloncukor válogatások közül a dupla és a tripla változat mind belföldi, mind nemzetközi részről (elsősorban USA, Baltikum) jelentős forgalomnövekedést mutatott, amely forgalomnövekedés elemzését elvégezve Vevő arra a következtetésre jutott, hogy ezen termékek értékesítését hatékonyabbá, racionálisabbá kívánja tenni a működése során, és ezen változást úgy kívánja elérni, hogy a 2019-es szezonra (2019. karácsonya, amelyre a gyártási folyamat 2019. júniusában kezdődik) már a dupla és a tripla termékek gyártási folyamatát optimalizálja, és nagyobb gazdasági és marketing ráfordítást végez ezen termékekkel összefüggésben, hiszen ez növeli gazdasági potenciálját, árbevételét, rentábilis működését.

Ezen termékek előállításánál igen magas az élőkommunka igény (amelyet tovább ront az a körülmény, hogy a 2018. évben, különösen annak második felében, nagyon megnőtt a Vevő szervezetében a fluktuáció a fizikai állomány tekintetében - amely felelős a dupla és tripla termékek összeállításáért -, és az egész Magyarországon jellemző munkaerőhiány sajnálatos módon elérte a Vevő szervezetét is), valamint tekintve azt, hogy a dupla termék esetében két különböző tálcát, a tripla termék esetében pedig három különböző tálcát kell egymás után legyártani, ezek összeállítási és helyigénye is jelentős terhet ró a jelenlegi infrastruktúrára és a beszállítási idő növekedésére.

Ezért ésszerű és gazdaságilag szükséges döntés az (és a Vevő ebben látja a termékek iránt megnövekedett kereslet és a munkaerőhiány miatt előállt problémára a megoldást), hogy az Eladó által legyártás alatt lévő szaloncukor válogató robot sort alkalmassá tegye arra, hogy ezen termékek egy időben, azonnal készre csomagolhatóvá váljanak. Ezáltal ezen termékek gyártási költsége min. 30%-kal kedvezőbbé válik a Vevő számára, amely így jelentősen növeli versenyképességét a jelen piaci környezetben.

2.

A tallér és rózsa termékek belföldi értékesítés szempontjából fontos és folyamatosan növekedő számot mutatnak (a tallér esetében 2017. évről 2018. évre megduplázódott az értékesített mennyiség). A rózsa termékben két különböző ízű csokoládé, a tallér termékben pedig három különböző csokoládé található, ezek esetében szintén hasonló problémákba ütközött a Vevő, mint az 1. pontban megjelölt szaloncukor esetében, ezért itt is jelentős munkaerő megtakarítást és így gazdaságosabb termelést és működést érhet el a Vevő, amennyiben a szaloncukor válogató robotot ezen termékek gyártására képessé teszi. Tekintve azt, hogy ezen termékek pakolása és tárolása két művelet között jelentős, a megtakarítás ebben az esetben eléri a 33%-ot is.

Vevő és Eladó a fentebbi 1. és 2. pontban részletesen bemutatott körülményekre tekintettel, az alábbiak szerint egyeztettek egymással a szerződés teljesítése során:

Vevő jelzi Eladó részére, hogy a szaloncukor válogató robot tekintetében műszaki tartalom módosítást kíván eszközölni: 2018. augusztus 9.

Felek egyeztetnek egymással (több alkalommal) a műszaki tartalom módosítás miatt előálló Eladói többlet igényekről (költség, teljesítési határidő), lehetséges műszaki megoldásokról, és

pontosítják a Vevő műszaki tartalom módosításra vonatkozó konkrét elvárásait: 2018. augusztus 9. - 2018. október 11.

Eladó elkészíti az első verziójú, módosított műszaki tartalomra vonatkozó költség kalkulációját, és teljesítési határidő kalkulációját, valamint a műszaki megoldást felvázolja a Vevő felé: 2018. november 7.

Felek egyeztetnek a műszaki megoldásról, és elkezdik a részletes műszaki egyeztetéseket a műszaki megoldás Vevő részére történő megfelelésségéről: 2018. november 7. - 2018. december 20.

Eladó elkészíti a végleges, módosított műszaki tartalomra vonatkozó költség kalkulációját, és teljesítési határidő kalkulációját: 2019. január 17.

a) műszaki tartalom módosítása:

A Kbt. 141. § (3) bekezdése alapján a (2) bekezdést arra a szerződésmódosításra lehet alkalmazni, amely a szerződés értékének változásával jár, a szerződéses jogviszony több elemét érintő módosítás esetében a módosítás azon elemeire, amelyek az érték változásával összefüggnek.

Megállapítható, hogy a műszaki tartalom módosítása közvetlenül összefügg az ellenérték növekedésével (ugyanis a Felek arra tekintettel módosítják az ellenértéket, hogy a műszaki tartalom módosításával együtt járó pótmunkákat, műszaki módosításokat az Eladó el tudja végezni, és így tudja leszállítani a Vevő részére a szaloncukor válogató robotot), így ezen körülmény módosítása megfelel a Kbt. 141. § (3) bekezdésében foglalt előírásoknak.

b) teljesítési határidő módosítása:

A teljesítési határidő módosítása tekintetében a Kbt. 141. § (2) és (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak.

A Kbt. 141. § (3) bekezdése alapján a (2) bekezdést arra a szerződésmódosításra lehet alkalmazni, amely a szerződés értékének változásával jár, a szerződéses jogviszony több elemét érintő módosítás esetében a módosítás azon elemeire, amelyek az érték változásával összefüggnek.

Megállapítható, hogy a teljesítési határidő módosítása közvetlenül összefügg az ellenérték növekedésével (ugyanis az Eladónak amiatt szükséges több teljesítési határidő, hogy a műszaki tartalom módosításával együtt járó pótmunkákat, műszaki módosításokat az Eladó el tudja végezni, és így tudja leszállítani a Vevő részére a szaloncukor válogató robotot), így ezen körülmény módosítása megfelel a Kbt. 141. § (3) bekezdésében foglalt előírásoknak.

c) vállalkozói díj összegének megemlése:

A Kbt. 141. § (2) bekezdése alapján a szerződés a (4) és (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül, új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható,

- a) ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése uniós értékhatárt elérő értékű eredeti szerződés esetén nem éri el az uniós értékhatárt,
- b) ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése nem éri el árubeszerzés esetén az eredeti szerződés értékének 10 %-át,
- c) ha a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét,
- d) ha a módosítás illeszkedik az eredeti szerződés jellegéhez.

Ezen konjunktív feltételek mindegyikének megfelel a szerződés ellenértékének változása, tekintettel az alábbi körülményekre:

- az ellenérték növekedés (18.000.000.-Ft) nem éri el az uniós értékhatárt (sem az alapul szolgáló közbeszerzési eljárás megindításakor, sem az eredeti szerződés

megkötésekor, sem pedig a jelen adásvételi szerződés 1. számú módosítása elnevezésű okirat megkötésekor irányadó uniós értékhart),

- a szerződés ellenértékének növekedése (18.000.000.-Ft) nem éri el az eredeti szerződés értékének a 10 %-át (18.500.000.-Ft),
- a módosítás egyáltalán nem érintette a szerződés általános jellegét, az változatlan tartalmú maradt (a szerződés célja egy szaloncukor válogató robot leszállítása Eladó által Vevő részére),
- a módosítás teljes egészében illeszkedik a szerződés jellegéhez, hiszen a szerződés teljesítésének feltételei nem változtak meg.

Ezen indokok alapján a Feleknek a szerződés ellenértékének módosítása kapcsán nem kell vizsgálniuk a Kbt. 141. § (4) és (6) bekezdésében foglalt feltételek fennállását, illetve igazolniuk sem kell az azoknak való megfelelést.

A fentebb részletesen bemutatott körülmények és indokok alapján a szerződés ellenértékének módosítása mindenben megfelel az alkalmazandó Kbt. vonatkozó rendelkezéseinek.

A Kbt. 141. § (3) bekezdés második pontjában foglalt tilalmi korlátozás sem áll fenn jelen szerződésmódosítás kapcsán, ugyanis az ellenérték növekedése után sem változott volna meg az alkalmazott eljárásrend és fajta sem.

d) számlázási feltételek módosítása:

A Kbt. 141. § (3) bekezdése alapján a (2) bekezdést arra a szerződésmódosításra lehet alkalmazni, amely a szerződés értékének változásával jár, a szerződéses jogviszony több elemét érintő módosítás esetében a módosítás azon elemeire, amelyek az érték változásával összefüggnek.

Megállapítható, hogy a számlázási feltételek módosítása közvetlenül összefügg az ellenérték növekedésével, így ezen körülmény módosítása megfelel a Kbt. 141. § (3) bekezdésében foglalt előírásoknak.

Felek kifejezetten rögzítik, hogy a szerződés jelen módosítására a szerződés időbeli hatálya alatt kerül sor, tekintettel arra, hogy az Eladó az eredeti teljesítési határidő lejártát megelőzően akadályoztatva lett a teljesítésben a Vevő műszaki tartalomra vonatkozó módosításainak bejelentését követően, és a teljesítési határidő erre tekintettel felfüggesztésre került. Felek rögzítik továbbá, hogy jelen szerződésmódosítás aláírásának napjáig a szaloncukor válogató robot nem került az Eladó által Vevő részére leszállításra.”

16. Az ajánlatkérő 2019. március 25-én kérelmezte az áramszolgáltatótól többlet villamosenergia igényét. Az ajánlatkérő 2019. május 6-án kivitelezési szerződést kötött a többlet villamosenergia igény megvalósítására a szolgáltatóval 13 hét teljesítési határidővel.

17. Az ajánlatkérő és a kérelmezett 2019. május 21-én ismét módosították a szerződést (a továbbiakban: 2. számú módosítás), melyben az alábbiakat is rögzítették:

„(...) a közöttük Maklárón és Budapesten, 2018. június 18. napján, „Termelési kapacitás bővítése a Stühmer csokoládégyárban Eszközbeszerzés II.” tárgyú közbeszerzési eljárás 1. részében (Szaloncukor válogató robot szállítása) létrejött, majd Budapesten, 2019. február 6. napján módosított (1. számú módosítás) adásvételi szerződés 9.1. és 17. pontjait, a Ptk. 6:191. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 141. § (4) bekezdése c) pontjában foglaltakra, az alábbiak szerinti tartalomra módosítják (a módosítások félkövér, aláhúzott kiemeléssel vannak jelölve):

9.1. A teljesítés határideje.

9.1.1. az eredeti szerződés szerinti műszaki tartalom Eladó általi teljesítése, kiegészítve az 1. számú szerződésmódosítás 2. számú melléklete a2) pontja szerinti tartalommal (amelynek

alapján a szaloncukor válogató robot képes lesz dupla és tripla szaloncukor egyidejű leválogatására és csomagolására): 2019. augusztus 31.

b) a szerződés Eladó általi teljes körű, hiánytalan teljesítése - a fentebbi 9.1.1. pontban foglaltakon felül az 1. számú szerződésmódosítás 2. számú melléklete a1) pontja szerinti tartalom is teljesítésre kerül az Eladó által (a szaloncukor válogató robot képes lesz az alábbi termékek leválogatására, megfelelő mennyiségben és sorrendben történő csomagolására:

- rózsa típusra történő kiegészítés alapján: kétféle ízű/csomagolású kocka desszertek,
- tallér típusra történő kiegészítés alapján: háromféle ízű/csomagolású tallér desszertek): 2019. december 31.”

18. „A szerződésmódosítás indokolása: Az adásvételi szerződés teljesítése során Vevő működésével összefüggésben olyan gazdasági-piaci változások következtek be, körülmények álltak elő, amelyek miatt a jelen szerződés tárgyát képező szaloncukor válogató robot teljesítési határidejét Vevő módosítani kívánja. Tekintettel erre, a Feleknek az adásvételi szerződés számlázási feltételeit és a teljesítési határidejét módosítaniuk volt szükséges.

Vevő működésével összefüggő gazdasági-piaci változások, körülmények:

1.

A Vevő a 2018. évben és a 2019. évben is folyamatosan azzal szembesült, hogy az általa gyártott termékek iránt a kereslet egyre nő mind Magyarországon, mind pedig a nemzetközi piacokon, ugyanakkor a termelési kapacitása nem tudja kiszolgálni a megnövekedett igényeket. Erre tekintettel, különösen a Magyarországon jellemző munkaerőhiányra is (amely miatt az élők munkát igénylő munkafolyamatokat a Vevő a gyártási rendszerében nem képes már kapacitás tekintetében tovább növelni), a Vevő számára alapvetően fontos körülmény az, hogy a gyártási kapacitását újabb és újabb gyártósorok és olyan gyártóegységek működésbe állításával növelni tudja, amely egyáltalán nem vagy csak a jelenleginél kisebb mértékben igényli az élők munka ráfordítás növelését.

Ennek érdekében mind a 2018. évben, mind pedig jelenleg is a Vevő folyamatosan arra törekszik/törekedett, hogy új gyártóegységeket tudjon beszerezni, akár uniós vagy hazai támogatási forrás, akár saját forrás igénybe vételével.

2.

Ezen előzmények előre bocsátását követően Vevő rögzíti, hogy 2018. decemberében egy olyan használt gyártósort (Knobel) sikerült vásárolni, amely

- egyrészt domináns mértékben növelni tudja a meglévő gyártási kapacitását (kb. 40 % mértékben),
- másrészt pedig azért is rendkívül előnyös, mert a Vevő által gyártott termékek 15 %-át képes gyártani, olyan modulokkal rendelkezik.

Ezen gyártósor vételárát Vevő kizárólag saját forrásából finanszírozza.

3.

Vevő az alábbiakban mutatja be azokat a releváns körülményeket kronológiai sorrendben, amelyek a jelen szerződés teljesítési határidejének módosítására kihatással vannak:

Vevő tárgyalásokat kezdeményez a gyártósort (Societa Base coop Srl.) értékesítő olasz céggel a gyártósor megvásárlására vonatkozóan - 2018. október 15.

Vevő és a gyártósort értékesítő olasz társaság adásvételi szerződést köt a gyártósor megvásárlására vonatkozóan - 2018. december 27.

Vevő megkezdte a gyártósor fogadásához szükséges építészeti átalakítási munkálatokat a telephelyén - 2019. január 15.

Vevő elkezdte leszállítani a gyártósort a telephelyére és betárolja azt saját raktárában - 2019. február 11. - 2019. március 20.

Vevő a gyártósor leszállítását követően beadja az ÉMÁSZ Hálózati Kft. felé a hálózatbővítési igényét, annak érdekében, hogy az újonnan megvásárolt gyártósor (Knobel) miatt megnövekedett villamosenergia igényt a hálózat ki tudja szolgálni 2019. március 25.

Vevő befejezi az építészeti átalakítási munkálatokat, amelynek alapján a Vevő fogadni tudja összeszerelésre az új gyártósort - 2019. április 23.

Vevő elkezdje összeszerelni az új gyártósort - 2019. április 23.

Vevő a hálózat fejlesztéssel összefüggő villamossági kivitelezési munkák elvégzésére szakkivitelezővel vállalkozási szerződést köt - 2019. május 6.

A szakkivitelező irányába a Vevő elutalja a megkötött szerződés 4.1. pontja 1. ütemre vonatkozó vállalkozói díj összegét - 2019. május 23.

A szakkivitelező a megkötött szerződés 3.1. pontja alapján 2019. május 23. napjától számított 13 hét alatt köteles teljesíteni a kivitelezést, amelynek alapján így előre láthatólag 2019. augusztus 22. napjára lesz biztosított a Vevő telephelyén a kért többlet villamosenergia.

4.

Az Eladó 2019. április 30. napján leszállította a Vevő telephelyére a szaloncukor válogató robotot, és elkezdte annak összeszerelését, amellyel 2019. május 10. napján végzett. Ezt követően kezdődhetek volna meg azok a járulékos befejező munkálatokat, amelyek a szerződés teljesítéséhez szükségesek (szaloncukor válogató robot helyszíni működésének kipróbálása, annak finomítása a Vevő igényei szerint, üzempróba előkészítése, üzempróba megtartása, oktatás). Ezen befejező munkálatok elindításához ugyanakkor már szükség van jelentős villamosenergia igényre, amelyet a Vevő nem tud biztosítani az Eladó számára, ugyanis a Vevő által újonnan beszerzett gyártósor (Knobel) működéséhez is szükség van energia igényre és a két gyártósor együttes igényét a telephely jelenlegi kapacitása nem tudja biztosítani.

5.

Vevő ebben a helyzetben alapvető gazdasági érdekeit figyelembe véve úgy döntött, hogy a Knobel gyártósort kívánja haladéktalanul gyártásba állítani, és annak a villamosenergia igényét kívánja biztosítani. Ezen alapvető gazdasági érdeke a Vevőnek abból származik, hogy a Knobel gyártósorral

- több típusú terméket tud gyártani, mint a szaloncukor válogató robottal,
- nagyobb kapacitással tud gyártani, mint a szaloncukor válogató robottal,
- jelenleg még nem aktuális a szaloncukor válogatások gyártása.

6.

Vevő ennek megfelelően kérte az Eladót, hogy az alábbiak szerint kerüljön módosításra a jelen szerződés:

Vevő a szaloncukor válogató robot járulékos befejező munkálataihoz szükséges villamosenergia igényt 2019. augusztus 22. napjától tudja az Eladó részére biztosítani,

- ennek alapján a Vevő kéri az Eladót, hogy az eredeti szerződés szerinti műszaki tartalom, kiegészítve az 1. számú szerződésmódosítás 2. számú melléklete a2) pontja szerinti tartalommal (amelynek alapján a szaloncukor válogató robot képes lesz dupla és tripla szaloncukor egyidejű leválogatására és csomagolására) kerüljön teljesítésre az Eladó által 2019. augusztus 31. napjáig. Mindezt arra tekintettel kéri Vevő, mert az is alapvető gazdasági érdeke, hogy a 2019. november-december havi szaloncukor értékesítési szezonra már le tudja gyártani a szaloncukor válogató robottal az eladandó termékeit,

- ennek alapján a Vevő 2019. augusztus 31. napja és 2019. november 30. napja között teljes kapacitással használni kívánja a szaloncukor válogató robotot szaloncukor gyártására, és az Eladó ebben az időszakban nem végezhet a gyártósorral összefüggésben semmilyen tevékenységet,

2019. november 30. napján a Vevő visszaadja az Eladó részére a gyártósort, amelynek alapján még el tudja végezni 2019. december 31. napjáig azokat a járulékos feladatokat, amelyek a kocka és tallér desszertek gyártásával összefüggésben merülnek fel.

Eladó jelen szerződés aláírásával elfogadja a Vevő fentebbiek szerinti kérését és vállalja, hogy a szerződés teljesítésére ezek szerint fog sor kerülni.

A szerződésmódosítás közbeszerzési-jogi indokolása:

Felek rögzítik, hogy mind a teljesítési határidő módosítása, mind pedig a számlázási feltételek módosítása a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontján alapszik, amelynek tekintetében a részletes indokok az alábbiak:

ca) Vevő egyáltalán nem láthatta előre, hogy a szerződés megkötését követően, milyen gazdasági változások lesznek a Vevő működésével összefüggésben, és azt pedig különösen nem láthatta, hogy saját forrásból egy új gyártósort tud vásárolni. Vevő a tőle elvárható gondossággal járt el a villamosenergia igény biztosításával összefüggésben,

cb) a módosítás egyáltalán nem érintette a szerződés általános jellegét, az változatlan tartalmú maradt,

cc) a vételár (ellenszolgáltatás) egyáltalán nem került módosításra jelen szerződésmódosítás keretében.

Felek kifejezetten rögzítik, hogy a szerződés jelen módosítására a szerződés időbeli hatálya alatt kerül sor, tekintettel arra, hogy az Eladó 1. számú szerződésmódosítás szerinti teljesítési határideje jelen szerződésmódosítás megkötésének napjáig még nem járt le.”

19. Az ajánlatkérő a KBA felületére 2965-0/2020/001 iktatószámon 2020. július 1-jén töltötte fel az adásvételi szerződést, továbbá megnevezte a szerződő feleket és megjelölte a teljesítés ajánlatkérő általi elismerésének időpontját. Az eljárást megindító felhívásra nem hivatkozott, az ellenszolgáltatás teljesítésének időpontját nem jelölte meg, továbbá az ellenszolgáltatás értékeként az eredeti szerződéses értéket adta meg és arra vonatkozóan, hogy a szerződés teljesítése szerződésszerű volt-e, „Nem” választ jelölt. Az MvM rendelet 39. § (1) bekezdésében szereplő 16. számú mellékletet nem töltötte fel. Az ajánlatkérő 2020. december 9-én javította a KBA adatbázisban szereplő adatokat akként, hogy a teljesítést szerződésszerűnek jelölte meg, az ellenérték tekintetében nem módosította a korábban feltöltött adatokat, valamint a 16. számú mellékletet sem csatolta.

A hivatalbóli kezdeményezés

20. A kezdeményező 2021. február 8-án benyújtott kezdeményezésében – a Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pontja szerint –, hivatalból jogorvoslati eljárást kezdeményezett az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben, az 1. rész kapcsán a közöttük létrejött 1. és 2. számú szerződésmódosítások vonatkozásában.

21. Kifejtette, hogy az ajánlatkérő a kérelmezettel 2018. június 18. napján kötötte meg a szerződést, és az eljárás eredményről szóló tájékoztató a 2018. július 12. napján, 12170/2018 iktatószámon került közzétételre, ennek V.2.4.) pontja alapján a közbeszerzési eljárás 1. része tekintetében a becsült érték nettó 184.667.380.-Ft volt. A becsült érték az ajánlatkérő 2018. március 12. napján kelt nyilatkozata szerint indikatív árajánlatok alapján került meghatározásra. Az ajánlatkérő és a kérelmezett a szerződést írásban két alkalommal módosította.

22. A kezdeményező közölte, hogy a szerződés 1. számú módosítására 2019. február 6. napján, az eredeti teljesítési határidő lejártát követően, megközelítőleg 4 hónappal később került sor. A módosítás jogalapjaként a felek a szerződésmódosításban a Kbt. 141. § (2) bekezdését jelölték meg, és a szerződés 14. pontjában meghatározott nettó 185.000.000.-Ft szerződéses értéket nettó 203.000.000.-Ft-ra – az eredeti szerződéses érték 9,7%-val - emelkedett, valamint az eredeti, a Szerződés hatályba lépésétől számított 120 napos teljesítési határidőt az 1. számú módosítás 9.2. pontjában az alábbiak szerint módosították a felek: „A teljesítés határideje: a jelen módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt adásvételi szerződés 17. pont b) bekezdés b.1.) albekezdés pontjában megjelölt összeg Eladó bankszámláján történő jóváírás napjától számított 102 nap.”

23. Rögzítette, hogy az 1. számú módosítás 17. pont b) bekezdés b.1.) alpontja szerinti nettó 16.200.000.-Ft a kérelmezett számláján 2019. február 7. napján került jóváírásra, mely időponttól számított 102 nap 2019. május 20. napja.

24. Előadta, hogy a szerződés 2. számú módosítására 2019. május 21. napján került sor, és a módosítás jogalapjaként a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja került megjelölésre.

25. A kezdeményező a 2020. június 18. napján kelt, T-01229/03/2020 iktatószámú végzésében – figyelemmel a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződések teljesítésének és módosításának Közbeszerzési Hatóság által végzett ellenőrzéséről szóló 308/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 4. §-ra és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 103. § (1) bekezdésére – a tárgyi közbeszerzési eljárás eredményeként az ajánlatkérő és a kérelmezett között megkötött szerződésmódosításainak és teljesítésének közigazgatási hatósági eljárás keretében történő ellenőrzését rendelte el. A Hatóság felhívta az ajánlatkérőt és a kérelmezettet a közbeszerzési eljárás, valamint a szerződés teljesítéséhez kapcsolódó valamennyi dokumentum csatolására és nyilatkozatok megtételére, akik az adatszolgáltatási és nyilatkozattételi kötelezettségüknek a beérkező adatszolgáltatásaikkal maradéktalanul eleget tettek.

26. A kezdeményező első kezdeményezési elemként ismertette, hogy a Kommentár a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvényhez (Szerkesztette: Dezső Attila) alapján „A közbeszerzési szerződések teljesítésével kapcsolatos problémák sok esetben a nem megfelelő tervezésre, előkészítésre vezethetők vissza. Ezt elkerülendő a Kbt. hangsúlyozza a közbeszerzési eljárás megfelelő előkészítésének fontosságát. A közbeszerzési dokumentumokkal szemben támasztott normatív elvárások is ezt a jogalkotói célt, egyúttal a Kbt. 2. § (4) bekezdésében rögzített alapelv érvényre juttatását hivatottak szolgálni. A közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell a gazdasági szereplők számára a műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlattétel lehetőségét. A közbeszerzési eljárás előkészítésekor az ajánlatkérőnek minden, a felhívás, a dokumentáció és a szerződéstervezet összeállításához szükséges kérdést végig kell gondolnia (ideértve az elvárt minőséget, a megvalósítás reális határidejét, a szerződés műszaki tartalmát stb.). Megfelelő alaposságú előkészítés mellett a közbeszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások száma is csökkenthető.”

27. Rögzítette, hogy ha az ajánlatkérő az előkészítési fázisban nem megfelelő alapossággal jár el, akkor már az egész eljárás eredményes kimenetelét veszélyeztetheti. Amennyiben az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás feltételrendszerét hibásan, hiányosan határozza meg, nincs kellő tekintettel a megkötendő szerződés teljesítésére kiható – már az

előkészítés során is fennálló, ismerhető – körülményekre, kockázatokra, akkor a későbbiekben, már a teljesítés során a korrigálás jogi akadályokba ütközhet. Az előkészítés a közbeszerzési eljárás valamennyi lényeges mozzanatát átfogja, ennek során az ajánlatkérő az egyes részfolyamatokat, feltételeket részletesen és alaposan átgondolja, melynek során az ajánlatkérőnek minden lehetséges döntési alternatívát és annak megoldását számításba kell vennie, továbbá már az előkészítés során a teljesítés folyamatát is át kell gondolnia.

28. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás előkészítése során nem járt el megfelelő alapossággal, mivel beszerzési igényét előzetesen nem mérte fel kellő körültekintéssel, továbbá a kapacitásnövelése érdekében, saját forrásból, olasz eladótól megvásárolt használt gyártóegység beszerzésekor nem számolt a hálózatbővítés szükségességével, valamint a hatósági engedély kiadásának időigényével.

29. Ismertette, hogy a szerződés 1. számú módosítását az ajánlatkérői indokolása szerint az tette szükségessé, hogy a működésével összefüggésben kialakult gazdasági-piaci változásokra tekintettel a jelen kezdeményezés tárgyát képező szaloncukor válogató robot műszaki tartalmának módosítása/kibővítése nélkülözhetetlenné vált. Erre figyelemmel az ajánlatkérő 2018. augusztus 9. napján tárgyalásokat kezdeményezett a kérelmezettel. A tárgyalások célja az volt, hogy a közbeszerzési eljárás és a szerződés tárgya szerinti szaloncukor válogató robot műszaki paraméterei oly módon kerüljenek kibővítésre, hogy az képes legyen dupla és tripla szaloncukor egyidejű leválogatására és csomagolására, valamint a rózsa típusra történő kiegészítés alapján kétféle ízű/csomagolású kocka desszertek, a tallér típusra történő kiegészítés alapján háromféle ízű/csomagolású tallér desszertek leválogatására, továbbá megfelelő mennyiségben és sorrendben történő csomagolására.

30. A kezdeményező szerint az ajánlatkérő akkor járt volna el kellő gondossággal a közbeszerzési eljárás előkészítése során, ha figyelembe veszi az 1. számú módosítás indokaként megjelölt azon körülményt, miszerint a 2017-es évben megnövekedett a kereslet mind belföldön, mind külföldön a szaloncukor válogatások közül a dupla és a tripla változat tekintetében. A forgalomnövekedés az ajánlatkérő előtt feltehetően már a műszaki követelmények meghatározása, a közbeszerzési eljárás előkészítése idején ismert tény volt, olyan körülmény, amelyre tekintettel a termékek értékesítését hatékonyabbá kívánta tenni, továbbá erősíteni szándékozott a gazdasági és marketing ráfordítást is. Az ajánlatkérőnek továbbá lehetősége lett volna a közbeszerzési eljárás előkészítése során a beszerzési igényének pontos felmérése tekintetében előzetes piaci konzultáció lefolytatására. Az előzetes piaci konzultáció alapján lehetősége lett volna arra is, hogy jobban fel tudta volna mérni a sajátos beszerzési igénye kielégítéséhez fellelhető termékek körét, és erre figyelemmel a fizikailag megvalósítható és a tényleges beszerzési igényének megfelelő műszaki specifikációt tudott volna összeállítani.

31. Az ajánlatkérő nyilatkozatai, valamint a szerződésmódosítás indokai szerint az ajánlatkérőnél a gyártókapacitás növelése folyamatos. A termékei iránti egyre növekvő kereslet az ajánlatkérő számára már a 2017-es évben ismert volt. Erre tekintettel kezdett tárgyalásokat 2018. októberében egy olasz társasággal egy használt Knobel gyártósor beszerzése céljából, mely gyártósor 2018. decemberében került az ajánlatkérő tulajdonába. Tekintettel azonban arra, hogy az 1. számú módosítással megnövelt műszaki tartalmú szaloncukor válogató robot, valamint a 2018. decemberében beszerzett gyártósor működéséhez szükséges villamosenergia-szükséglet meghaladta az ajánlatkérő által biztosítani képes teljesítményt, az ajánlatkérő szerint elengedhetetlenné vált a hálózat

bővítése, és a hálózatbővítés engedélyeztetése, erre figyelemmel pedig a szerződés 2. számú módosítása.

32. Az ajánlatkérő honlapja szerint a több mint 40 éves múltra visszatekintő Stühmer édességbolt 2005. márciusában került a tulajdonába. Amellett, hogy nagy hangsúlyt fektet a termékek egyedi megjelenésre, továbbá, hogy a legkorszerűbb berendezésekkel készíti termékeit, folyamatos a gyártókapacitás növelésének igénye, erre tekintettel pedig az ajánlatkérő tevékenységéhez kapcsolódóan a gyártási terület új területekkel/helyiségekkel történő bővítése. Mindezekre figyelemmel az elektromos hálózatbővítés szükségessége az új termékek gyártásának bevezetésével, valamint az új és már meglévő termékek minőségi színvonalának fenntartásával/fejlesztésével az ajánlatkérő működésében folyamatos.

33. A kezdeményező szerint az ajánlatkérő akkor járt volna el megfelelő alapossággal, ha figyelembe veszi a folyamatos gyártókapacitás növelésével valószínűleg együtt járó villamosenergia szükséglet növekedését, és a gyártósorok beállítását és üzembe helyezését megelőzően, azok tényleges energiafogyasztására tekintettel tervezi/terveztet meg a hálózatbővítést, valamint kezdeményezi annak engedélyeztetési eljárást.

34. Megjegyezte, hogy a kérelmezett már a szaloncukor válogató robot műszaki paramétereinek kibővítésével kapcsolatos egyeztetések során jelezte az ajánlatkérőnek, hogy felmerülhet a villamosenergia bővítés szükségessége.

35. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő közbeszerzési eljárását akkor készítette volna elő a Kbt. 28. § (1) bekezdésében megkövetelt megfelelő alapossággal, ha teljesítés eredményes megvalósítását befolyásoló valamennyi műszaki körülményt előzetesen gondosan felméri, és az általa ismert körülményekre tekintettel határozza meg beszerzési igényét. Mindez a Kbt. hivatkozott azon előírásával összhangban, mely szerint az ajánlatkérőnek törekednie kell a szerződésmódosítás elkerülésére, a jelen esetben azt foglalja magába, hogy a műszaki tartalom jelentős megváltoztatása, továbbá eredeti 120 napos teljesítési határidő több, mint egy évvel történő meghosszabbítása kellően gondosan előkészített közbeszerzési eljárás esetében elkerülhető lett volna

36. Előadta, hogy a jogsértés megtörténtének időpontja 2018. március 8. napja, a közbeszerzési eljárás megindításának napja, míg a jogsértés tudomásra jutásának időpontja, figyelemmel a Kbt. 153. § (4) bekezdésére, 2021. január 11. napja, mely időpont a közigazgatási hatósági ellenőrzés lezárásának napja.

37. A kezdeményező második kezdeményezési elemként közölte, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett az 1. számú szerződésmódosítás tekintetében megsértették a Kbt. 141. § (2) bekezdésében foglalt feltételek fenn nem állására tekintettel a Kbt. 141. § (8) bekezdését.

38. Ismertette, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett az 1. számú módosítás jogalapjaként a Kbt. 141. § (2) bekezdését jelölték meg. A Kbt. szerződésmódosításra vonatkozó szabályozása meghatározza, hogy melyek azok az esetek, amikor új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható az eredeti szerződés. A Kbt.-ben a jogalkotó a módosítás eseteit három csoportba rendezi. A tárgyi eljárás 1. számú módosítása vonatkozásában releváns, az ún. „de minimis” szabály az ellenérték növekedése tekintetében tartalmaz maximális korlátot, azaz a jogszerű szerződésmódosítás felső határát határozza meg.

39. A Kbt. 141. § (3) bekezdése továbbá meghatározza a 141. § (2) bekezdése alkalmazhatóságának eseteit, azaz csak azokra a szerződésmódosításokra lehet alkalmazni, amely szerződésmódosítás 1) a szerződés értékének változásával jár, vagy 2) a szerződéses jogviszony több elemét érintő módosítás esetén a módosításnak csak azon elemeire, amelyek a szerződéses érték változásával összefüggenek.

40. Közölte, hogy jelen kezdeményezés tárgyát képező szerződés 1. számú módosításával a felek a szerződéses értéket nettó 185.000.000.-Ft-ról nettó 203.000.000.-Ft-ra emelték meg, ami a szerződéses érték 9,7%-a. A szerződés teljesítésének határidejét a szerződéskötéstől számított 120 nap helyett „a jelen módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt adásvételi szerződés 17. pont b) bekezdés b.1.) albekezdés pontjában megjelölt összeg Eladó bankszámláján történő jóváírás napjától számított 102 nap”-ra módosították. Az 1. számú módosítás alapján a szerződés teljesítési határideje 2019. május 20. napja, azaz a szerződéskötéstől számított 468 nap lett.

41. Az 1. számú módosítást megelőző egyeztetésekről készült jegyzőkönyvek szerint, melyek tartalmát a módosítás 1.) számú mellékletében is rögzítették, hogy a felek a szerződés tárgyát képező szaloncukor válogató robot műszaki tartalmának ajánlatkérő igényei szerinti bővítésére irányuló egyeztetések 2018. augusztus 9. napján kezdődtek. A jegyzőkönyvek tanúsága szerint a kérelmezett 2018. november 8. napján bocsátotta az ajánlatkérő rendelkezésére a módosított terveket, 2018. december 20. napján pedig az ehhez tartozó árajánlatot. A kérelmezett a végleges, módosított tartalomra vonatkozó költségkalkulációját 2019. január 17. napjára készítette el, és a szerződésmódosítására végül 2019. február 6. napján került sor.

42. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint, ugyan az 1. számú módosítás eredményeként a szerződéses érték a Kbt.-ben rögzített %-os határon belül (9,7%) maradt, azonban a jogviszony egyéb elemeinek, úgy, mint a műszaki tartalomnak a módosítása, vagy a teljesítés időtartamának megnégyszerezése tekintetében a Kbt. 141. § (2) bekezdésére a szerződő felek – az alábbiakra tekintettel – sikerrel nem hivatkozhatnak.

43. A 2018. augusztus 9. napján kelt jegyzőkönyv szerint az egyeztetésen az ajánlatkérő kérte, hogy „vizsgálják meg annak lehetőségét, hogy az eredeti szerződésben szereplő szaloncukor válogató robot alkalmas lehet-e arra, hogy a sorról leendő blisztereket különböző sorrendben töltsen meg. Itt konkrétan arra gondol, hogy XY, illetve XYZ variálású bliszterek legyenek megtöltve”, azaz a robot egy időben nem csak egy, hanem akár kettő vagy három különböző blisztert is meg tud tölteni (dupla, illetve tripla válogatás). A kérelmezett az egyeztetés során jelezte, hogy véleménye szerint a módosítás a már gyártásban levő szaloncukor válogató robot tekintetében megoldható, azonban a pontos válaszadás érdekében, előzetes tesztek elvégzése és komolyabb változtatás szükség az ajánlatkérői igény teljesítéséhez.

44. A 2018. szeptember 4. napján tartott, következő egyeztetés alkalmával a kérelmezett tájékoztatta az ajánlatkérőt, hogy a közbeszerzési eljárás tárgyát képező eszköz módosítása az ajánlatkérői igények szerint megvalósítható, és egyúttal javasolta a gyártási folyamat felfüggesztését a módosítás költségeinek optimalizálása érdekében. A felek az egyeztetés alkalmával megállapodtak a gyártási folyamatok felfüggesztésében, az ajánlatkérő további igényként kérte, hogy a kérelmezett vizsgálja meg a Rózsa desszert, illetve a Marcipán tallér megvalósíthatóságát is.

45. A kezdeményező utalt a Közbeszerzések Tanácsának a hatályos közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződések Kbt. szerinti módosításával, valamint teljesítésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló útmutatójára (Közbeszerzési Értesítő 2020. évi 180. szám, továbbiakban: Útmutató), mely szerint „a de minimis jogalapjának alkalmazása során ajánlatkérőnek különös körültekintéssel kell eljárnia, amennyiben az ellenszolgáltatáson túl a szerződés egyéb eleme is változik.[...] Ha egy – nem a szerződés ellenértékére vonatkozó – módosítás önmagában lényegesnek minősülne [lásd a Kbt. 141. § (6) bekezdésében foglaltakat], akkor a Kbt. 141. § (2) bekezdése szerinti de minimis szabályok alkalmazása az ellenérteken kívüli tartalmi elem vonatkozásában aggályosnak minősülhet akkor is, ha a Kbt. 141. § (2) bekezdés a) és b) pontjai szerinti feltételek fennállnak. A szerződés ellenértékével összefüggő tartalmi elemek módosítása esetén minden esetben követelmény, hogy azok változásának az ellenértékkel összefüggőnek és az ellenérték változása mértékével arányosnak kell lenniük.”

46. A kezdeményező szerint a teljesítési időtartamának 120 napról 468 napra történő módosítása, amely 390%-os növekedést jelent, továbbá a műszaki tartalom olyan mértékű kiterjesztése, amely a gyártás alatt lévő szaloncukor válogató robot komoly technológiai változtatását tette szükségessé, valamint az új igényként felmerült Rózsa desszert, illetve Marcipán tallér gyártása, melyre figyelemmel a kérelmezettnek további vizsgálatokat, tervek és árajánlatot kellett készítenie, a kezdeményező szerint a Kbt. 141. § (6) bekezdése szerint lényeges módosításnak minősülnek.

47. Tekintettel arra, hogy a hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint a jelen hivatalbóli jogorvoslati kezdeményezés tárgya szerinti 1. számú módosítása műszaki tartalom és a teljesítés időtartamának meghosszabbítása tekintetében nem felelt meg a Kbt. 141. §-ában foglalt esetek egyikének sem, a Kbt. 141. § (8) bekezdése szerint a szerződés csak új közbeszerzési eljárás eredményeként lett volna módosítható.

48. A kezdeményező a jogsértés időpontjaként 2019. február 6. napját, a szerződés 1. számú módosításának időpontját jelölte meg, míg a jogsértés tudomásra jutásának időpontjaként, figyelemmel a Kbt. 153. § (4) bekezdésére, 2021. január 11. napját, a hatósági ellenőrzés lezárásának határidejét ismertette.

49. A kezdeményező harmadik kezdeményezési elemként rögzítette, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett a 2. számú szerződésmódosítás tekintetében megsértették a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjában foglalt feltétel fenn nem állására tekintettel a Kbt. 141. § (8) bekezdését.

50. Előadta, hogy a 2. számú módosításban a szerződő felek a szerződésmódosítás jogalapjaként a Kbt. 141. § (4) bekezdésének c) pontját jelölték meg. A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjában szereplő feltételek konjunktív feltételek, vagyis mindegyik feltétel együttes fennállása esetén lehet jogszerűen ezen jogszabályhelyre hivatkozással módosítani a szerződést. Ha bármelyik feltétel nem áll fenn ezek körében, akkor jogszerűen erre nem alapítható szerződésmódosítás.

51. A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont szerinti esetben első lépésként az előreláthatóságra vonatkozó feltétel vizsgálendő.

52. A közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlament és tanácsi irányelvben (továbbiakban: Irányelv) (109) preambulumbekzdése szerint „Előfordulhat, hogy az ajánlatkérő szervek olyan külső körülményekkel szembesülnek, amelyeket a szerződés odaítélésekor nem láthattak előre, különösen, amikor a szerződés teljesítése hosszabb időszakot ölel fel. Ilyen esetben szükség van bizonyos fokú rugalmasságra, hogy a szerződést - új közbeszerzési eljárás nélkül - ezekhez a körülményekhez igazítsák. Az „előreláthatatlan körülmények” kifejezés olyan körülményekre utal, amelyeket az ajánlatkérő szerv - figyelembe véve a rendelkezésére álló eszközöket, az adott projekt természetét és jellemzőit, a szóban forgó terület jó gyakorlatát, valamint az eredeti odaítélés előkészítése során elköltött források és a várható érték közötti megfelelő viszony biztosításának az igényét - az eredeti odaítélés ésszerűen gondos előkészítése ellenére sem láthatott előre.”

53. A felek a szerződésben kikötötték, hogy a teljesítési határidő a szerződéskötést követő 120 nap, melyet az 1. számú módosításban összesen 468 napra módosítottak. A 2. számú módosításban a felek újra módosították a teljesítés határidejét.

54. A kialakult joggyakorlatnak megfelelően az előre nem láthatóság követelménye alapvetően akkor valósulhat meg, ha a szerződésmódosítását indokoló körülmény jövőbeli bekövetkezéséről az ajánlatkérőnek nem volt tudomása, és arra az ajánlatkérő a legnagyobb gondosság mellett a beszerzés körülményeinek ismeretében nem is számíthatott. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint a 2. számú módosítás körülményei nem alapozták meg az előre nem láthatóság követelményét. Az ajánlatkérő a módosítás indokaként előadta, hogy 2018-ban és 2019-ben azzal szembesült, hogy az általa gyártott termékek iránt egyre nő a kereslet belföldön és a nemzetközi piacon egyaránt. Ezen megnövekedett igényeket a meglévő termelési kapacitása nem tudta kiszolgálni, erre tekintettel újabb gyártóegység beszerzését tervezte. Az ajánlatkérő 2018. októberében tárgyalásokat kezdeményezett egy gyártósort értékesítő olasz céggel, mely tárgyalások eredményeként 2018. decemberében egy használt Knobel típusú gyártósort vásárolt saját forrásból gyártási kapacitásának növelése céljából.

55. A Knobel gyártósor miatt megnövekedett villamosenergia-igénye miatt az ajánlatkérő hálózatbővítési kérelmet nyújtott be az ÉMÁSZ-hoz 2019. március 25. napján, majd 2019. május 6. napján vállalkozási szerződést kötött egy szakkivitelezővel a villamossági kivitelezési munkák elvégzésére, aki 2019. május 23. napjától 13 hetes határidővel vállalta a kivitelezést.

56. A kérelmezett 2019. április 30. napján szállította le az ajánlatkérő telephelyére a szaloncukor válogató robotot és 2019. május 10. napjáig az összeszerelési munkálatokat is befejezte, azonban azon szerződéses kötelezettségeit, mint a helyszíni működés kipróbálása, az üzempróba megtartása és az oktatás jelentős villamosenergia igényére tekintettel a Knobel gyártósor villamosenergia-igényével együtt az ajánlatkérő nem tudta biztosítani. Kiemelte, hogy az ajánlatkérői döntés alapján a Knobel gyártósor gyártásba állítása és villamosenergia-igényének biztosítása volt az elsődleges, mely jelen kezdeményezés tárgya szerinti szerződés 2. számú módosítását eredményezte.

57. Előadta, hogy a Kbt. kommentárja (Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft. Budapest, 2019.) szerint „az ajánlatkérőnek kell objektíven indokolnia, hogy kellő gondosság mellett sem volt előre látható a körülmény, azaz még ha az ajánlatkérő gondos eljárás mellett

mindent megtesz, ami tőle elvárható, akkor sem láthatta volna előre a körülmény bekövetkezését, nem számíthatott annak bekövetkezésére, nem tudhatta, nem ismerhette a körülmény bekövetkezését, rajta kívül álló ok miatt következett be.”

58. Tényként rögzíthető, hogy a jelen hivatalbóli jogorvoslati kezdeményezés tárgya szerinti szaloncukor válogató robot, valamint a Knobel gyártósor villamosenergia-igényét az ajánlatkérő nem tudta egyszerre kiszolgálni, továbbá az ajánlatkérő azon döntése is, miszerint a Knobel gyártósort kívánta használni a hálózat bővítésének befejezéséig. Erre figyelemmel a kezdeményező álláspontja szerint a mindkét gépsor egyidejű működéséhez szükséges hálózatbővítés szükségessége nem tekinthető olyan előre nem látható körülménynek, melyre az ajánlatkérő kellő gondosság mellett nem számíthatott. Az, hogy a kérelmezett szerződéses kötelezettségének határidőben nem tehetett eleget, azon ajánlatkérői mulasztás eredménye, mely a hálózatbővítés késedelmességére vezethető vissza.

59. A kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő saját döntése nem tekinthető olyan előre nem látható körülménynek, amelynek bekövetkezésére nem számíthatott, illetve rajta kívül álló ok miatt következett be. Amennyiben az ajánlatkérő kellő gondossággal jár el, nem teremt olyan helyzetet, hogy a szerződés szerinti teljesítési határidőt 2019. december 31. napjára kell módosítani.

60. Kiemelte, hogy a Kbt.-ben meghatározott jogalapok fennállta ténykérdés, amennyiben a módosítás bármely jogalpnak megfelel, az nem lehet jogellenes. A szerződésmódosítás jogszerűségének vizsgálata során nincs relevanciája annak, hogy melyik szerződő fél kezdeményezte a szerződésmódosítást, ha a szerződésmódosítás létrejött, az akarategyezőségre tekintettel valamennyi szerződő felet felelősség terheli (D. 283/30/2017. sz. határozat 47. pont, D. 223/19/2018. sz. határozat 65. pont). Utalt arra, hogy az Európai Unió Bírósága a C-263/19. számú ítéletében leszögezte, hogy az ajánlatkérő és a nyertes ajánlattevő között létrejött közbeszerzési szerződés jogsértő módosítását szankcionáló bírság összegét az egyes felek magatartásának a figyelembevételével kell meghatározni.

61. A kezdeményező szerint a rendelkezésre álló iratok alapján a szerződés teljesítése során nem merült fel olyan váratlan helyzet, amelyet előreláthatatlan körülményként lehetne értékelni, és ami így megalapozná a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont szerinti szerződésmódosítás jogszerűségét.

62. A fentiek alapján nem valósul meg a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjának ca) alpontjában meghatározott feltétel, mivel a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva előre láthatott, és más szerződésmódosítási jogalapot a felek nem jelöltek meg.

63. Kifejtette, hogy mivel a kezdeményezés tárgya szerinti 2. számú módosítás nem felelt meg a Kbt. 141. §-ában foglalt esetek egyikének sem, a Kbt. 141. § (8) bekezdése szerint a szerződés csak új közbeszerzési eljárás eredményeként lett volna módosítható. Amennyiben a szerződésmódosítására közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kerül sor, a szerződésmódosítás a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján semmis.

64. A kezdeményező a jogsértés időpontjaként 2019. május 21. napját, a szerződés 2. számú módosításának időpontját jelölte meg, míg a jogsértés tudomásra jutásának

időpontjaként, figyelemmel a Kbt. 153. § (4) bekezdésére, 2021. január 11. napját, a hatósági ellenőrzés lezárásának határidejét ismertette.

65. A kezdeményező negyedik kezdeményezési elemként rögzítette, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 43. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt rendelkezést.

66. Ismertette, hogy a közbeszerzési eljárás megindításakor hatályos, a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről szóló 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet (a továbbiakban: MvM rendelet) 39. § (1) bekezdése szerint a Kbt. 43. § (1) bekezdés f) pontja szerinti szerződés teljesítésére vonatkozó adatok közzététele esetén a 16. mellékletben foglalt mintát kell alkalmazni.

67. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerinti a teljesítés a végszámlában meghatározott összeg kérelmezett részére történő megfizetésével zárult, amelynek időpontja a 2020. január 27. napján kelt 18/2020/01K00179696 számú bankszámlakivonat alapján 2020. január 27. napja volt. A Kbt. 43. § (1) bekezdés f) pontjára tekintettel az ajánlatkérő 2020. február 26. napjáig volt köteles az f) pontban szereplő adatok közzétételére.

68. Az ellenőrzési eljárás során a kezdeményezéshez csatolt képernyőkép által alátámasztottan rögzítésre került, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás teljesítésére vonatkozó adatokat a Közbeszerzési Adatbázisba az erre nyitva álló határidőn túl, 2020. július 1. napján tette közzé.

69. A kezdeményező az ellenőrzési eljárás során a T-01229/04/2020 iktatószámú végzésében felhívta az ajánlatkérőt, hogy jelölje meg a MvM rendelet 39. § (1) bekezdése szerinti kötelezettség teljesítésére vonatkozó adatok elektronikus elérhetőségét, tekintettel arra, hogy az eljárás során a Közbeszerzési Adatbázisban nem volt fellelhető az említett dokumentum.

70. Az ajánlatkérőnek a Kbt. 43. § (1) bekezdése alapján - amennyiben a Közbeszerzési Adatbázisban való közzététel nem lehetséges – lehetősége van a saját vagy a fenntartója honlapján közzétenni az f) pont szerinti adatokat.

71. Kiemelte, hogy a kezdeményezőnek nincs tudomása arról, hogy az adatok közzététele nem lett volna lehetséges a Közbeszerzési Adatbázisban, továbbá az ajánlatkérő a honlapján sem tette közzé a hivatkozott adatokat. Rögzítette, hogy az ajánlatkérő 2020. július 1. napján tett közzé a Közbeszerzési Adatbázisban adatokat a teljesítésről: megnevezte a szerződő feleket és megjelölte a teljesítés ajánlatkérő általi elismerésének időpontját. A Kbt. 43. § (1) bekezdés f) pontja szerint az eljárást megindító felhívásra nem hivatkozott, az ellenszolgáltatás teljesítésének időpontját nem jelölte meg, továbbá az ellenszolgáltatás értékeként az eredeti szerződéses értéket adta meg és arra vonatkozóan, hogy a szerződés teljesítése szerződésszerű volt-e, „Nem” választ adott. Emellett a MvM rendelet 39. § (1) bekezdésében szereplő 16. számú mellékletet nem töltötte fel, mellékletként az adásvételi szerződést csatolta. Az ajánlatkérő nyilatkozata szerint az a körülmény, hogy a szerződés teljesítését nem szerződésszerűnek jelölte meg, adminisztratív hibából keletkezett. 2020. december 9. napján újra közzétette az adatokat, melyben a teljesítést szerződésszerűnek jelölte meg, az ellenérték tekintetében nem módosította a Közbeszerzési Adatbázisba korábban feltöltött adatokat, valamint a 16. számú mellékletet sem csatolta.

72. A kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 43. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt közzétételi kötelezettségét arra tekintettel, hogy a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat nem az előírt határidőben, valamint hiányosan, illetve hibásan tette közzé.

73. A kezdeményező a jogsértés időpontjaként 2020. február 27. napját, a közzétételre nyitva álló határidő lejártát követő napot jelölte meg, míg a jogsértés tudomásra jutásának időpontjaként, figyelemmel a Kbt. 153. § (4) bekezdésére, 2021. január 11. napját, a hatósági ellenőrzés lezárásának határidejét ismertette.

74. A kezdeményező a fentiek alapján kérte az eljárás érdemi elbírálása körében az ajánlatkérővel szemben az első és negyedik kezdeményezési elem kapcsán a jogsértés megállapítását, valamint a második és harmadik kezdeményezési elem kapcsán mind ajánlatkérővel, mind kérelmezettel szemben a jogsértés megállapítását, továbbá a Kbt. 165. § (6) bekezdésének e) pontjára tekintettel a jogsértővel szemben bírság kiszabását.

Az ajánlatkérő észrevétele

75. Az ajánlatkérő az első kezdeményezési elem vonatkozásában kifejtette, hogy mivel az ajánlatkérő egy gazdasági társaság, és különösen egy élelmiszer fejlesztésével és gyártásával foglalkozó gazdasági társaság működése és fejlesztéseinek megtervezése, összehangolása rendkívül összetett, bonyolult, és külső piaci körülményektől függő folyamat. Ennek megfelelően a fejlesztendő tevékenységekhez szükséges tárgyi eszközök beszerzése, és annak tervezése is egy rendkívül nehéz, bonyolult folyamat. Ezen folyamatok nem oly módon működnek, mint egy közszféra szerv (pl. egy önkormányzat) esetében, hiszen a folyamatos piaci körülmények változása, a vásárlási szokások módosulása, a versenytársak piaci megjelenése és azok tevékenységei mind-mind olyan körülménynek minősülnek, amelyek gyors, rapid beavatkozásokat tesznek szükségessé a fejlesztéseket illetően is.

76. Ennek megfelelően álláspontja szerint az ajánlatkérő esetében a gondos tervezés kötelezettsége árnyaltabb vizsgálat alá kell, hogy essen, mint egy közszféra szervezet esetében, akkor is, ha a jogalkotó nem tesz különbséget az egyes ajánlatkérők között a tekintetben, hogy azok versenypiaci vagy közszféra szervezetek.

77. Kiemelte, hogy az ajánlatkérőhöz hasonló gazdasági társaságok beszerzései jelenleg már nem tartoznak a Kbt. hatálya alá, és közel négy évet kivéve korábban sem tartoztak a Kbt. hatálya alá. Ennek megfelelően egyáltalán nem alakulhatott ki olyan tudatos közbeszerzési magatartás a Kbt. 5. § (3) bekezdése szerinti ajánlatkérők részéről, mint amely a közszféra szervezetek esetében már kialakulhatott. Külön hangsúlyozta, hogy jelen jogorvoslati eljárás időszakában már nem tartozna a Kbt. hatálya alá a beszerzés (és így a szerződések módosítások) vizsgálata sem.

78. Rögzítette, hogy az ajánlatkérő a beszerzés tárgyát képező szaloncukor válogató robot beszerzéséhez több, mint 50 %-os saját forrás biztosít, ezáltal joggal várhatja azt el, hogy olyan terméket kap majd a fejlesztést követően, amely azonnal a gazdasági társaság sikeres működését és rentábilisságát tudja biztosítani. Az, hogy egy ilyen jellegű beszerzéshez ekkora léptékű saját forrást biztosít egy gazdasági társaság, az azt jelenti, hogy elkötelezett az iránt,

hogy a beszerzés eredményeképpen egy jól működő, és magas hozzáadott értéket produkáló gyártóegységet kapjon.

79. Ezen rendkívül lényeges körülmények előre bocsátását követően az alábbi indokokat ismertette annak igazolására, hogy mindkét szerződésmódosítás esetében a felmerült körülmények nem voltak olyanok, amelyek más típusú előkészítés mellett megelőzhetőek lettek volna:

1. számú szerződésmódosításnál tényként közölte, hogy a forgalomnövekedés már korábban elindult, azonban az ajánlatkérő csak 2018. július-augusztusában hozta meg azt a döntését (a 2017. évi adatokat elemezve, amely adatok elemzése, a tendenciák leszűrése nyilvánvalóan egy hosszabb folyamat volt, és nem azonnal következett be), hogy a gazdasági mechanizmusai, a termelési folyamataiba is beavatkozva, a szaloncukor gyártás tekintetében módosítást kíván eszközölni az addigi gyártási folyamataiban. Tette mindezt azért 2018. júliusában, mert egyrészt a 2017. év végi adatokat akkorra tudta kielemezni (a 2017. évi beszámoló elfogadása is 2018. május végén történt meg - elfogadva: 2018. május 25. közzétéve: 2018. május 30. -, és az abban foglaltakat is alapul véve tudott az ajánlatkérő felelős döntést hozni), másrészt pedig ebben az időpontban (2018. nyári időszak) volt a legnagyobb munkaerő problémája az ajánlatkérőnek, ami a gépesítései szükségességet igényelte (ahogyan ez a szerződésmódosítás 1. számú mellékletében megfelelően bemutatásra is került). Erre tekintettel az ajánlatkérő szerint őt ebben mulasztás nem terheli, sőt, amint észlelte ezen két körülményt, azonnal cselekedett. Megjegyezte, hogy az alapul szolgáló közbeszerzési eljárás megindítása már 2018. év elején megtörtént (a minőségellenőrzés 2018. januárjában, míg az összefoglaló tájékoztatás közzététele 2018. februárjában), amely időpontban az ajánlatkérő még nem észlelte egyik fentebbi körülményt sem. Ennek alapján a közbeszerzési eljárás megfelelő előkészítésének hiánya nem állapítható meg az ajánlatkérő terhére.

80. A 2. számú szerződésmódosítása kapcsán előadta, hogy a hivatalbóli kezdeményező az ajánlatkérő folyamatos és dinamikus fejlődéséből eredeztetni mindösszesen azt, hogy az ajánlatkérőnek számolnia kellett volna már a beszerzési igénye tervezésekor, azaz 2018. februárjában azzal, hogy elektromos igénye megnövekszik. Megítélése szerint ez nem megalapozott. Nyilvánvalóan az ajánlatkérő gazdasági társaság is a költséghatékonyság és a költség racionalizálás érdekében csak olyan jellegű lépéseket tesz a fejlesztéseket és az üzem megfelelő működését illetően, amelyek elengedhetetlenül szükségesek ahhoz, hogy a gyártás megfelelő minőségben és mennyiségben megtörténhessen. Minden előrelátás mellett, képtelenség az, hogy finanszírozni tudja már előre azokat a jövőbeni fejlesztéseket, amelyek csak néhány év múlva következnek be a vállalat életében. Ennek megfelelően 2018. februárjában nem kellett előre látnia azt, hogy 2018. év végén (a szerződés megkötése 2018. december 27. napján történt) megvásárolható berendezés kapcsán újabb villamosenergia szükségletre lesz igénye. Ezzel kapcsolatban rendkívül fontos azt hangsúlyozni, hogy rendkívül méltányos áron vásárolta meg az ajánlatkérő a Knobel gyártósort (az új gyártósor piaci árának 40 %-áért), és csak azért került sor ezen Knobel gyártósor megvásárlására, mert egy a piacon használtan megvásárolható gyártósorról volt szó, amely az új piaci árának 40 %-áért megszerezhető volt. A gyártósort azért tudta csak megvásárolni, mert a svájci Nestlé cég el kívánta adni a gyártósorát, és erről egy olasz partneren keresztül tudomást szerzett az ajánlatkérő. Ez a rendkívüli üzleti lehetőség (amely 2018. októberében „hullott kvázi az ölébe” ajánlatkérőnek) vezetett csak oda, hogy egy új gyártósort vásároljon ilyen léptékben, egyébiránt nem kívánt ilyen összegben új gyártósort vásárolni egyáltalán, így nem is kellett 2018. februárjában egy ilyen gyártósor rendkívüli villamosenergia igényével számolnia. E

körben azt is hangsúlyozta, hogy egy ilyen gyártósor villamosenergia igénye (és annak költsége, a hálózat fejlesztési hozzájárulás és a kiépítés költsége) olyan nagymértékű, amellyel egy hasonló gyártó vállalkozás is csak akkor számol, ha már konkrétan meg kívánja vásárolni a gyártósort.

81. Azt külön hangsúlyozta, hogy a hivatalbóli kezdeményező azon állítása, mely szerint „a nyertes ajánlattevő már a szaloncukor válogató robot műszaki paramétereinek kibővítésével kapcsolatos egyeztetések során jelezte az ajánlatkérőnek, hogy felmerülhet a villamosenergia bővítés szükségessége” nem helytálló, ugyanis minderre 2018. augusztusában került sor, és az ajánlatkérő 2018. decemberében volt képes megszerezni azt a Knobel gyártósort, amely működésbe állítása miatt a villamosenergia igényt bővíteni volt szükséges. Az ajánlatkérő megfelelő körütekintés mellett járt el akkor, amikor úgy ítélte meg, hogy a beszerzés tárgyát képező szaloncukor válogató robot működéséhez a villamosenergia igény biztosított az üzemben, és ezt 2018. februárjában és 2018. augusztusában is így látta az ajánlatkérő. A szerződésmódosítás egyes dokumentumaiból megfelelően kiderül ugyanis az, hogy azzal állt elő a villamosenergia fejlesztési igény, hogy a szaloncukor válogató robot és a 2018. decemberében megvásárolt új Knobel típusú berendezés egyidejűleg kellett volna, hogy működésbe lépjen. Mindezen körülmények egyértelműen igazolják azt, hogy a közbeszerzési eljárás tervezésekor, azaz 2018. februárjában az ajánlatkérőnek nem kellett sem az 1. számú szerződésmódosítás, sem pedig a 2. számú szerződésmódosítás kapcsán az előre nem látható körülményekkel számolnia.

82. Állításának alátámasztására utalt az alábbiakra:

a) 2018. decemberében egy olyan használt gyártósort (Knobel) sikerült megvásárolnia, amely

- egyrészt domináns mértékben növelni tudja a meglévő gyártási kapacitást (kb. 40 % mértékben),
- másrészt pedig azért is rendkívül előnyös, mert az általa gyártott termékek 15 %-át képes gyártani, olyan modulokkal rendelkeznek.

b) Hangsúlyozta továbbá, hogy a használt gyártósor megvételét előre nem láthatta, hiszen ez egy elhúzódó folyamat részeként vált lehetővé. Külön hangsúlyozta, hogy a használt gyártósort kizárólag önerőből finanszírozta az ajánlatkérő, annak vételára magas összegű volt (620.000 euro, tehát több, mint 200.000.000.-Ft, azaz hasonló értékű volt ezen gyártósor értéke, mint a jelen jogorvoslati eljárás tárgyát képező szaloncukor válogató roboté). Mindez jelzi, hogy az ajánlatkérő rendkívül elkötelezett a fejlesztéseinek hatékonysága, a termelékenység növelése, a gyártókapacitások minél magasabb minőségű és mennyiségű biztosítása érdekében. Kiemelte továbbá azt is, hogy ezen Knobel gyártósor jelenleg is üzemel, és az ajánlatkérő termelési volumenének egy jelentős részét (a gyártott termékek db számának: 23 %-át, a nettó árbevételnek pedig a 35 %-át) ezen Knobel eszköz biztosítja.

c) Az ajánlatkérő ismertette azokat a releváns körülményeket kronológiai sorrendben, amelyek a szerződés teljesítési határidejének módosítására kihatással voltak a 2. számú módosítás kapcsán:

- c1) Az ajánlatkérő tárgyalásokat kezdeményez a gyártósort (Societa Base coop Srl.) értékesítő olasz céggel a gyártósor megvásárlására vonatkozóan - 2018. október 15.
- c2) Adásvételi szerződést köt a gyártósor megvásárlására vonatkozóan - 2018. december 27.
- c3) Az ajánlatkérő megkezdte a gyártósor fogadásához szükséges építészeti átalakítási munkálatokat a telephelyén - 2019. január 15.

c4) A gyártósor leszállítása az ajánlatkérő telephelyére és a saját raktárában betárolja - 2019. február 11. - 2019. március 20.

c5) Az ajánlatkérő beadja az ÉMÁSZ Hálózati Kft. felé a hálózatbővítési igényét, annak érdekében, hogy az újonnan megvásárolt gyártósor (Knobel) miatt megnövekedett villamosenergia igényt a hálózat ki tudja szolgálni - 2019. március 25.

c6) Az ajánlatkérő befejezi az építészeti átalakítási munkálatokat, amelynek alapján fogadni tudja összeszerelésre az új gyártósort - 2019. április 23.

c7) Az ajánlatkérő elkezdje összeszerelni az új gyártósort - 2019. április 23.

c8) A hálózat fejlesztéssel összefüggő villamosági kivitelezési munkák elvégzésére az ajánlatkérő szakkivitelezővel vállalkozási szerződést köt - 2019. május 6.

c9) A szakkivitelezőnek az ajánlatkérő elutalja a megkötött szerződés 4.1. pontja I. ütemre vonatkozó vállalkozói díj összegét - 2019. május 23.

c10) A szakkivitelező a megkötött szerződés 3.1. pontja alapján 2019. május 23. napjától számított 13 hét alatt köteles teljesíteni a kivitelezést, amelynek alapján így előre láthatólag 2019. augusztus 22. napjára lesz biztosított az ajánlatkérő telephelyén a kért többlet villamosenergia.

83. Az ajánlatkérő szerint a kronológiai megfelelően alátámasztja, hogy:

- az ajánlatkérő egyetlen munkafolyamat esetében sem pazarolt időt, hanem a folyamatok egymásra épülése mellett, de ütemesen haladt a Knobel gyártósor megszerzésének, majd beüzemelésének folyamatában. Ezen folyamat azonban egy hosszú és időigényes folyamat volt, és az ajánlatkérő üzemének átalakításával is járt, amelyet a termelés folyamatos biztosítása mellett kellett megtenni,

- az ajánlatkérő számára a Knobel gyártósoron való termelés minél hamarabb történő beindítása rendkívül fontos volt, hiszen ezen gyártósorral a fentebbiek szerint egy jelentős kapacitást tudott termelni.

84. Megjegyezte, hogy a folyamatos fejlesztési igénye és a 40 éves múlta visszatekintő működésével kapcsolatban egy közbeszerzési eljárás előkészítettségének gondosságára vagy gondatlanságára nem lehet alapozni.

85. A második kezdeményezési elem vonatkozásában az ajánlatkérő előadta, hogy álláspontja szerint a Kbt. 141. § (2) bekezdésében és (3) bekezdésében foglalt valamennyi konjunktív feltétel teljesült a szerződés 1. számú módosítása tekintetében. Ennek kapcsán fenntartotta a szerződés 1. számú módosítása körében megjelöltek az alábbiakkal kiegészítve:

86. Előadta, hogy nem minősül új kötelemnek (és így nem minősül új beszerzési igénynek) a módosított műszaki tartalom, ugyanis:

- ugyanazon szaloncukor válogató robot lesz képes más típusú termékek leválogatására, tehát maga a robot funkciója (technológiája, működési elve) nem változik, csak bővül azzal, hogy a szaloncukor mellett más terméket (kocka, tallér desszert, illetve nem csak szimpla, hanem dupla és tripla szaloncukor) is le tud majd válogatni. A más termék ugyanolyan édességnek minősülő élelmiszer, mint a szaloncukor.

- a robot alapvető méretezése, alapvető funkciója, alapvető műszaki jellemzői, technológiai egyáltalán nem változtak meg a módosítás után sem,

- a komolyabb változtatások mindösszesen a PLC irányítástechnikára utalnak, hiszen a vezérlés és a programozás tekintetében álltak elő módosítások, maga a robot szerkezete, tömege, helyigénye, nem változott.

87. A fentiek alapján nem helytálló a hivatalbóli kezdeményező azon állítása, hogy „komoly technológia változás” vált szükségessé a gyártósoron.

88. Hangsúlyozta, hogy éppen a PLC irányítástechnikai rendszer fejlesztésének és módosításának szükségessége indokolta műszaki értelemben azt, hogy az „alap” rendszert kifejlesztő kérelmezettel szerződjön le az ajánlatkérő az 1. számú módosításban foglalt, pótmunkának minősülő műszaki tartalomra is. Ellenkező esetben (amennyiben egy új közbeszerzési eljárásban történt volna ezen módosított műszaki tartalom beszerzése), az ajánlatkérő számára magasabb költséggel és hosszabb időintervallummal járt volna a fejlesztés megvalósulása, amely ellentmondott volna a hatékony pénzgazdálkodás elvének.

89. Állításának igazolására csatolta egy műszaki szakértő tárgyban szakvéleményét is, amely alátámasztja az ajánlatkérő műszaki-szakmai álláspontját, amely alapvetően nem egy közbeszerzési-jogi kérdésként értelmezhető, hanem műszaki-szakmai megvalósíthatósági kérdésként, és amelyre így egzakta választ ad a szakvélemény.

90. Az ajánlatkérő a harmadik kezdeményezési elem kapcsán rögzítette, az első kezdeményezési elemre adott válaszban megfelelően kitért arra és bemutatta azon körülményt, amely igazolja azt, hogy az ajánlatkérő számára nem volt előre látható a leggondosabb tervezés mellett sem a megnövekedett villamosenergia igény.

91. Hangsúlyozta, hogy a kezdeményező azon állítása mely szerint „a nyertes ajánlattevő már a szaloncukor válogató robot műszaki paramétereinek kibővítésével kapcsolatos egyeztetések során jelezte az ajánlatkérőnek, hogy felmerülhet a villamosenergia bővítés szükségessége” nem helytálló, ugyanis minderre 2018. augusztusában került sor, és az ajánlatkérő 2018. decemberében volt képes megszerezni azt a Knobel gyártósort, amely működésbe állítása miatt a villamosenergia igényt bővíteni volt szükséges. Az ajánlatkérő megfelelő körülmények mellett járt el akkor, amikor úgy ítélte meg, hogy a beszerzés tárgyát képező szaloncukor válogató robot működéséhez a villamosenergia igény biztosított az üzemben, amit 2018. februárjában és 2018. augusztusában is így látott. A szerződésmódosítás egyes dokumentumaiból megfelelően kiderül ugyanis az, hogy azzal állt elő a villamosenergia fejlesztési igény, hogy a szaloncukor válogató robot és a 2018. decemberében megvásárolt új Knobel típusú berendezés egyidejűleg kellett volna, hogy működésbe lépjen. Mindezen körülmények egyértelműen igazolják azt, hogy a közbeszerzési eljárás tervezésekor, azaz 2018. februárjában az ajánlatkérőnek nem kellett sem az 1. számú szerződésmódosítás, sem pedig a 2. számú szerződésmódosítás kapcsán az előre nem látható körülményekkel számolnia.

92. A negyedik kezdeményezési elem kapcsán az ajánlatkérő elismerte, hogy a megjelölt kötelezettségeinek nem határidőben, illetve téves adattartalommal tett eleget. Előadta, hogy minderre pusztán adminisztratív hibából került sor, az ajánlatkérő részéről semmilyen szándékos mulasztás nem volt megállapítható. Kijelentette, hogy a jövőben mindent meg fog tenni az ehhez hasonló adminisztratív mulasztások elkerülése érdekében.

93. Az ajánlatkérő megjegyezte, hogy a Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya mind az 1. számú, mind pedig a 2. számú szerződésmódosítás tekintetében ellenőrzési eljárást folytatott le a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet szerint, és mindkét szerződésmódosítás pozitív, támogató tartalmú jelentést kapott.

94. A fentiek alapján kérte az egy-három kezdeményezési elem kapcsán jogsértés hiányának a megállapítását, a negyedik kezdeményezési elem tekintetében pedig méltányos szankció alkalmazását.

A hivatalbóli kezdeményező észrevétele

95. A kezdeményező 2021. március 5-i észrevételében az ajánlatkérő beadványban foglaltak kapcsán ismertette, hogy a kezdeményezése a közigazgatási ellenőrzési eljárás során az ajánlatkérő és a kérelmezett által benyújtott dokumentumok és nyilatkozatok alapján feltárt tényálláson alapult.

96. A Kbt. 28. § (1) bekezdésében foglaltakkal összefüggésben kiemelte, hogy az eljárás gondos előkészítése körében elvárható, hogy az ajánlatkérő megfelelő jogi eszközök alkalmazása révén jogszerűen kezelje azokat, a későbbi teljesítés során felmerülő körülményeket, amelyekkel már a közbeszerzési eljárás előkészítése során is számolhatott volna. Az ajánlatkérő a jelen jogorvoslati eljárás tárgya szerinti közbeszerzési eljárás tekintetében a Kbt. 5. § (3) bekezdése szerinti ajánlatkérőnek minősül, ennek okán a tárgyi beszerzés tekintetében az eljárás megindításakor hatályos Kbt. szerinti közbeszerzési eljárás lefolytatására, ezzel összefüggésben a Kbt. rendelkezéseinek betartására volt köteles. Az ajánlatkérő számára már a támogatási kérelem benyújtásakor, 2017. január 28. napján hatályos jogszabályi rendelkezések – melyek közbeszerzési eljárás lefolytatási kötelezettséget írtak elő a támogatáshoz kapcsolódóan – is előírták, hogy amennyiben támogatásra alkalmasnak minősül, a Kbt. alanyi hatálya alá kerül, azaz további jogok és kötelezettségek terhelik bizonyos értékhatárt meghaladó beszerzései vonatkozásában, mely kötelezettségek nem merülnek ki a közbeszerzési eljárás lefolytatásával, az ajánlatkérőnek a teljesítés és az esetleges módosítások során is szem előtt kell tartania a Kbt. rendelkezéseit. Erre tekintettel jelen jogorvoslati eljárás során sem bírhat relevanciával egy olyan ajánlatkérői hivatkozás, hogy hasonló gazdasági társaságok beszerzései jelenleg már nem tartoznak a Kbt. hatálya alá, mint ahogyan azon indok sem, hogy az élelmiszer fejlesztésével és gyártásával foglalkozó gazdasági társaság működése és fejlesztéseinek megtervezése gyors beavatkozásokat tesz szükségessé vagy, hogy az ajánlatkérő fele részben saját forrásból finanszíroz egy beszerzést.

97. Utalt arra, hogy a Kbt. nem ad taxatív felsorolást arra vonatkozóan, hogy az ajánlatkérőnek milyen körülmények vizsgálatát kell elvégeznie a közbeszerzési eljárás előkészítése körében, így minden esetben az adott beszerzési tárgy és a rá vonatkozó egyedi körülmények határozzák meg, hogy mi tekinthető a Kbt. 28. § (1) bekezdésében meghatározott megfelelő alapossgú előkészítésnek. Az ajánlatkérő akkor járt volna el megfelelő alapossggal az eljárás előkészítése során, ha beszerzési igényét, azaz a szaloncukor válogató robot műszaki paramétereit úgy határozza meg, hogy azzal biztosítani tudja az ajánlatkérői észrevétel szerinti, általa elvárt sikeres működést.

98. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő által az 1. és a 2. számú módosítás tekintetében előadott indokok, úgy, mint a 2017. évi beszámoló elfogadása 2018. májusában történt csak meg, 2018. nyári időszakban különösen nagy munkaerőhiánnyal küzdött vagy, hogy különösen jutányos áron tudott megvásárolni egy Knobel gyártósort, nem támasztják alá, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítése során megfelelő gondossággal járt volna el.

99. Rögzítette, hogy egy sok éves múltra visszatekintő, élelmiszerek gyártásával foglalkozó gazdasági társaság esetében az éves beszámoló elfogadása, illetve az abban szereplő adatok feldolgozása olyan állandó mechanizmusnak mondható, mely évről-évre ismétlődik annak érdekében, hogy az ajánlatkérő a vásárlói igényeket felmérje, és ehhez kapcsolódóan a megfelelő termelési folyamatokat a jövőre nézve kialakíthassa. Az ajánlatkérő tehát számolhatott annak lehetőségével, hogy a beszámoló értékelése után felmerülhetnek olyan igények a forgalomnövekedésre vagy akár forgalomcsökkenésre tekintettel, amelyek a gyártás tekintetében módosításokat kívánnak meg. A kezdeményező szerint az ajánlatkérő hivatkozása a 2017. évi forgalmi adatok tekintetében az általánosság szintjén marad, hiszen nem konkretizálja a 2017. évi forgalom azon releváns adatait, amelyekről 2018. év elején információval nem rendelkezett. Megjegyezte, hogy életszerűtlen azon ajánlatkérői állítás, miszerint a 2018. év elején nem rendelkezett információkkal a korábbi évek vásárlói keresletéről, figyelemmel arra, hogy a beszámoló elfogadása leginkább az előző éves eredményről szóló döntéshozatal tekintetében bír relevanciával, a forgalmi és értékesítési adatok elsősorban nem a beszámolóból állapíthatók meg.

100. Az ajánlatkérő nem igazolt olyan körülményt, miszerint kényszerhelyzetbe került volna, és amely indokolta, hogy 2018. év elején megindítsa a közbeszerzési eljárást a 2017. évre vonatkozó beszámoló elfogadását, illetve kiértékelését megelőzően. Az ajánlatkérő a beszámoló elfogadása előtt úgy állította össze a műszaki leírást és úgy indította meg a közbeszerzési eljárást, hogy nem volt figyelemmel azon bizonytalansági tényezőkre, melyek a beszámoló adatai alapján szükségessé tették a szaloncukor válogató robot műszaki paramétereinek kibővítését és ezzel a szerződésmódosítását.

101. Ugyancsak nem indokolta okszerűen a kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő azon körülményt, hogy 2018. nyarán különösen nagy munkaerőhiánnyal küzdött, azaz nem állapítható meg, hogy a munkaerőhiány ténylegesen mikor kezdődött, milyen módon befolyásolta az ajánlatkérő működését, vagy, hogy mi volt a kiváltó oka, ekként mennyiben nem lehetett ezen körülménnyel számolni az eljárás előkészítése idején.

102. A szerződés 2. számú módosítására és így a teljesítés időtartamának ismételt meghosszabbítására az ajánlatkérői észrevételben foglaltakra tekintettel amiatt került sor, mert az ajánlatkérő saját döntés alapján a Knobel gyártósor gyártásba állítása és villamosenergia-igényének biztosítása prioritást élvezett a jelen jogorvoslati eljárás tárgya szerinti szaloncukor válogató robot üzembe helyezésével szemben. A kezdeményező véleménye szerint az ajánlatkérő által hivatkozott növekvő piaci kereslet, valamint a munkaerőhiány miatti gépesítés/fejlesztés szükségessége okán elvárható lett volna az ajánlatkérő részéről az eljárás előkészítése során azon életszerű körülmény kezelése, hogy a fejlesztésekhez megnövekedett energiafogyasztás is fog kapcsolódni.

103. A kezdeményező kiemelte, hogy nem azt kérte számon az ajánlatkérőn, hogy a 2. számú módosítás körében előadott kronológia tekintetében bármely munkafolyamat esetében időt pazarolt volna, hanem azt, hogy nem kezelte megfelelően a fejlesztésekhez elengedhetetlen villamosenergia ellátást, illetve annak szükségességét. Megjegyezte, hogy tévesen értelmezi a 2. számú módosítás tekintetében az ajánlatkérő a hivatalbóli kezdeményezés azon állítását, miszerint „a nyertes ajánlattevő már a szaloncukor válogató robot műszaki paramétereinek kibővítésével kapcsolatos egyeztetések során jelezte az ajánlatkérőnek, hogy felmerülhet a villamosenergia bővítés szükségessége”. A hatósági ellenőrzési eljárás során a felek által megküldött adatszolgáltatásokból megállapítható volt,

hogy a kérelmezett már az 1. számú módosítást megelőző egyeztetések kezdetekor jelezte az ajánlatkérő felé, hogy a műszaki tartalom módosításával összefüggésben felmerülhet az elektromos bővítés szükségessége. A 2018. augusztus 9. napján kelt jegyzőkönyv szerint az ajánlatkérő ismertette a kérelmezettel azon igényét, miszerint vizsgálják meg annak lehetőségét, hogy a robot alkalmas legyen a bliszterek különböző sorrendben történő megtöltésére, mellyel összefüggésben a kérelmezett felvázolta, hogy a módosítás véleménye szerint megvalósítható, azonban ezzel összefüggésben meg kell vizsgálni az elektromos bővítési igényt. A 2018. szeptember 4. napján kelt jegyzőkönyvben, az újonnan felmerült igény megvalósíthatóságának vizsgálatához szükséges tesztek után a kérelmezett már arról tájékoztatta az ajánlatkérőt, hogy a „szervomotorok alkalmazása miatt az elektromos terv, valamint a villamos-szekrények bővítése és átépítése szükséges. Ez magával hozza az eredeti betáp bővítésének szükségességét.”

104. A kérelmezett tehát nem a Knobel gyártóssal összefüggésben vetette fel a villamosenergia bővítés szükségességét, hanem a közbeszerzési eljárás keretein belül beszerzésre kerülő szaloncukor válogató robot műszaki paramétereinek módosítása következtében felmerülő bővítési igény tekintetében.

105. A kezdeményező utal arra, hogy a szerződésmódosítások egyikében sem adott elő olyan indokot az ajánlatkérő, amelyek megalapoznák a szerződésmódosítások jogszerűségét. Hivatkozott a Kúria Kfv.VI.37.948/2019/5. számú ítéletének [25] pontjára, mely alapján „[...] a szerződésmódosítás jogszerűségének megítélésénél csak azt lehet vizsgálni, hogy az ajánlatkérő milyen indokokat hozott fel a szerződésmódosítására. A hirdetményben nem közölt szerződésmódosításra okot adó körülmény akkor sem értékelhető, ha egyébként alátámasztaná a Kbt. 141. § [...] foglaltak fennállását [...]”

106. Közölte, hogy az 1. számú módosítás tekintetében előadott ajánlatkérői indokok, miszerint a szaloncukor válogató robot alapvető méretezése, alapvető funkciója, alapvető műszaki jellemzői, technológiai a módosítás után sem változtak meg, és a komolyabb változtatások mindösszesen a PLC irányítástechnikára utalnak, nem igazoltak.

107. Rögzítette, hogy figyelemmel arra, hogy a kérelmezett az 1. számú módosítást megelőző egyeztetések során jelezte az ajánlatkérő felé, hogy az újonnan felmerült igényei megvalósíthatóságának vizsgálata körében többek között az eredeti tervek áttervezésére, valamint különböző tesztek lefolytatására is szükség lehet, a kezdeményező szerint olyan mélységű módosítása az eredeti műszaki leírásnak, melyre figyelemmel kétséges lehet a Kbt. 141. § (2) bekezdése szerinti jogalap jogszerű alkalmazás. A kezdeményező szerint az ajánlatkérő sikerrel nem hivatkozhat arra, hogy a szaloncukor válogató robot funkciója nem változott csak bővült, azaz a szaloncukor mellett más terméket is le tud majd válogatni.

108. Megjegyezte, hogy az ajánlatkérő által hivatkozott műszaki szakértő szakvéleményét a hatósági ellenőrzési eljárás során nem küldte meg, a jelen jogorvoslati eljárás során nem bocsátotta a kezdeményező rendelkezésére, így a szakvéleménnyel összefüggésben érdemi észrevételt nem tett.

109. A 2. számú módosítás tekintetében a kezdeményező kiemelte, hogy ezt a közbeszerzési eljárás nem megfelelő előkészítése tette szükségessé. Rávilágított arra, hogy a 2. számú módosítás tekintetében nem látta megfelelően alátámasztva azt a tényt, hogy a szerződésmódosítást olyan körülmények tették szükségessé, melyeket az ajánlatkérő kellő

gondossággal eljárva sem láthatott előre. Az ajánlatkérőnek a szerződésmódosítás jogszerűsége alátámasztására egyrészt olyan körülményeket kell igazolnia, amelyek szükségessé teszik a szerződésmódosítást, másrészt ezeknek a körülményeknek az ajánlatkérő által kellő gondossággal eljárva előre nem láthatónak kell lenniük.

110. Kiemelte, hogy a szükségesség tekintetében vizsgálandó továbbá az, hogy a szerződés teljesíthetőségéhez elengedhetetlen-e a szerződésmódosítása, azaz, hogy a szerződés teljesítése a módosítás nélkül nem volna lehetséges.

111. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő a szerződés teljesítése során nem került olyan kényszerhelyzetbe, amely megalapozta volna a szerződésmódosítás szükségességét, hiszen az ajánlatkérő saját döntése szerint cselekedett, mikor úgy döntött, hogy a Nobel gyártósort be kívánja szerezni, valamint akkor is, amikor annak üzembe helyezését és használatát priorizálta a közbeszerzési eljárás tárgyát képező szaloncukor válogató robottal szemben, mely körülmények a szerződésmódosításához vezettek. Erre tekintettel az ajánlatkérő saját döntése semmiképpen sem tekinthető olyan előre nem látható körülménynek, amely a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjában foglalt feltételnek megfeleltethető.

112. A kezdeményező a negyedik kezdeményezési elem tekintetében külön kiemelte, hogy a Hatóság számára szükséges és elengedhetetlen, hogy rendelkezésre álljanak a közbeszerzési eljárásokban foglalt szerződéses kötelezettségek teljesítésének adatai, ily módon megteremtve a Hatóság számára a közfeladat ellátásához szükséges teljeskörűséget. Az említett adatok elérhetősége, továbbá az átláthatóság és nyilvánosság biztosításának követelményét is szolgálja, illetve biztosítja a Hatóság ellenőrzési tevékenysége hatékonyságának fenntartása kapcsán.

113. Álláspontja szerint a Kbt. kógens módon határozza meg a felek kötelezettségeit a közbeszerzési eljárás lefolytatása, a szerződéses kötelezettségek, valamint az ezekkel együtt járó többletkötelezettségek tekintetében. Egyértelműek a Kbt. rendelkezései, erre tekintettel kiemelte, hogy a szerződés teljesítésének adatai közzététele tekintetében az ajánlatkérő mulasztása megtörtént, a jogsértés nem reparálható.

A kérelmezett észrevétele

114. A kérelmezett álláspontja szerint a szerződésmódosítások jogszerűek voltak, az ajánlatkérő által megkívánt módosításokat a kérelmezett tudomásul vette. Előadta, hogy a jogszerűség részletes alátámasztása az ajánlatkérő feladata, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítése és lefolytatása az ajánlatkérő felelősségi körébe tartozik. Hangsúlyozta, hogy a szerződésmódosításai a szerződés általános jellegét nem változtatták meg, azok illeszkedtek annak eredeti jellegéhez. Kiemelte, hogy a módosítások a Kbt. 141. § (6) bekezdése értelmében sem minősülnek lényegesnek, mivel egyik fél sem fogalmazott meg az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket, különösen ide értve, hogy a módosítás a nyertes ajánlattevő javára nem változtatta meg a szerződés gazdasági egyensúlyát, a szerződés tárgyát jelentős új elemre nem terjesztette ki, és nem fogalmazott meg olyan feltételeket, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban más ajánlattevők részvételét vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét tették volna lehetővé.

115. Rögzítette, hogy a kezdeményező ugyan nem tett elmarasztaló megállapításokat a kérelmezett tevékenységével kapcsolatban, továbbá arra vonatkozóan sem tett utalásokat, hogy a szerződésmódosítások során a kérelmezett kezdeményező vagy legalábbis aktív szerepet játszott volna, ugyanakkor az irat kezdeményezés 56. pontjában rögzítésre került, hogy „A szerződésmódosítás jogszerűségének vizsgálata során nincs relevanciája annak, hogy melyik szerződő fél kezdeményezte a szerződésmódosítást [...] valamennyi szerződő felet felelősség terheli (D. 283/30/2017. sz. határozat 47. pont, D. 223/19/2018. sz. határozat 65. pont).” A kérelmezett úgy véli, hogy a felelősségére vonatkozó ezen hivatkozás nem állja meg a helyét.

116. Annak ellenére, hogy a hivatkozott határozatok nem tartalmaztak a szerződésmódosítások esetén valamennyi fél felelősségét megállapító rendelkezést (mi több, ezen pontok azt rögzítik, hogy a módosítás nem lehet jogellenes, ha bármely jogalapnak megfelel), azonban az esetleges jogellenesség megállapítása esetén a szerződésmódosításokért való közös felelősség megállapításának elkerülése érdekében a kérelmezett rögzítette, hogy a szerződésmódosításokkal kapcsolatban őt felróhatóság nem terheli.

117. Kiemelte, hogy a szerződés teljesítése és módosítása során mindvégig jóhiszeműen és ügyfele maximális elégedettségének elérésére törekedve járt el. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás során mindvégig közbeszerzési tanácsadóval járt el, így a kérelmezett részéről nem merült fel, hogy bármely, a közbeszerzési tanácsadó által javasolt módosítás a Kbt. rendelkezéseivel ellentétes lehet. Kiemelendő az a tény is, hogy a kérelmezett ezen módosítások révén semmiféle előnyre nem tett szert.

118. Előadta, hogy jelen eljárás tárgyát képező tevékenység nem egy már létező csomagoló rendszer szállítási feladatát írta elő, hanem egy teljesen új rendszer/konceptió megfogalmazását, annak kifejlesztését és a meglévő üzemi feltételekhez történő adaptálását várta el a kérelmezettől. Ezen tevékenység az úgynevezett „know how transzfer”, amellyel kapcsolatban elmondható, hogy egy ilyen bonyolultságú rendszer adaptációja a világon mindenütt menet közbeni korrekcióval is jár. A szerződés létrejöttét követően a kérelmezett részletesen ismertette az ajánlatkérővel az általa kidolgozott, saját szellemi tulajdonát képező koncepciót és az azt megvalósítani képes rendszert. Ez az integrált ismerethalmaz, amely az eljárás legértékesebb eleme, a továbbiakban visszavonhatatlanul az ajánlatkérő szellemi erőforrásait gyarapítja.

119. Felhívta a figyelmet arra, hogy a kérelmezett jelen esetben nem egy robot szállítását végezte el, hanem egy robotokból, szervomotorokból, érzékelőkből, egyedileg gyártott alkatrészekből és egyéb elemekből álló integrált rendszert alakított ki úgy, hogy a rendszer az input és az output oldalon is együtt tudjon működni a már korábban odatelepített termelési folyamatokkal. A szerződésmódosítással előírt bővítés – a kérelmezett esetében – többletmunkaként néhány kiegészítő periféria beintegrálását és a kérelmezett tulajdonát képező forráskód alapján elvégezhető programmódosítás elvégzését jelentette, de a kérelmezett által kifejlesztett intelligens hálózat már eleve alkalmas volt a bővítés megvalósítására.

120. A fentiek alapján a kérelmezett szakmailag nem tartja megvalósíthatónak a kezdeményező azon felvetését, miszerint a módosítást egy másik közbeszerzési eljárás lefolytatásával kellett volna létrehozni, hiszen a forráskód a kérelmezett tulajdonát képezi és azt nem kívánja más cégnek átadni. Ezzel összefüggésben megemlítenő az is, hogy a bővített

rendszer estében egy újabb szereplő részvétele tisztázatlan helyzetet teremtene a garanciális és szavatossági kötelezettségek vonatkozásában is.

121. Fontosnak tartja annak kiemelését is, hogy az ajánlatkérő a szerződéskötést követően kezességi megállapodás aláírását kezdeményezte kérelmezettnél, amit a kérelmezett vezető tisztségviselője aláírt, amely alapján elmondható az is, hogy a kérelmezett úgy vélte, nincs valódi tárgyalási mozgástere, minden felmerülő változtatási igénynek helyt kell adnia.

122. Rögzítette, hogy az ajánlatkérő módosítási igényei révén a termék alapfunkciója, a szaloncukrok csomagolása nem változott, azonban műszaki tartalma kiegészült, néhány új funkcióval bővült. A kérelmezett – a szerződésmódosításai ellenére is – maradéktalanul megvalósította a közbeszerzési eljárás műszaki leírásában meghatározott terméket, a műszaki tartalom nem csökkent, továbbá nem módosult olyan módon, amely a közbeszerzési eljárásra esetlegesen jelentkezők, ajánlattevők körét reálisan megnövelhette volna.

123. Az 1. számú szerződésmódosítással kapcsolatban ismertette, hogy a teljesítési határidő 2019. május 20-ra, a 16.200.000.-Ft kérelmezett számláján történő jóváírásától számított 102. napra módosult, így a kezdeményezésben szereplő 468 nap elírás, miután az eredeti szerződés 2018. június 18-án került aláírásra, amelyhez képest 2019. május 20-a 335 napra esik.

124. Véleménye szerint ezen módosított teljesítési határidő nem tekinthető úgy, mint amely az eredeti 120 napos teljesítési határidőt megsokszorozta, azaz (468 nap) 335 naposra növelte volna, mivel ezen időszak túlnyomó részében a kérelmezett nem végezhetett érdemi munkát, a kivitelezést ajánlatkérő leállította. A tárgyalások lezárulta és a módosítás aláírása előtt nem volt sem lehetséges, sem célszerű bármiféle munkát végezni, erre egyebek mellett a szalagok és manipulátorok újratervezésére, gyártására, integrálására és üzembe helyezésére, stb. csak a módosítás aláírását követően nyílt lehetősége a kérelmezettnek. Hangsúlyozta, hogy érdemi munkát csupán 2018. június 18-tól szeptember 4-ig, majd 2019. február 6. után tudott végezni, amely alapján a teljesítésre a valóságban mindössze 175 nap állt rendelkezésére. Ez mintegy 45%-os növekedésnek felel meg. Ebben az időszakban a kérelmezett érintett munkavállalóinak már más projekteken is dolgozniuk kellett.

125. A teljesítési idő mintegy 45%-os növelése és a műszaki tartalom alapfunkciójának megtartása melletti funkcionális kibővülése a kérelmezett álláspontja szerint nem minősült a Kbt. 141. § (6) bekezdése szerinti lényeges módosításnak.

126. A 2. számú szerződésmódosítással kapcsolatban kiemelte, hogy az 1. számú módosítás szerinti határidőben haladt a teljesítéssel, leszállította a technológiai transzfer megvalósításához szerződésben vállalt elemeket, azokat telepítette és tesztelte, továbbá felkészítette az ajánlatkérő műszaki személyzetét, azonban a próbaüzemre és oktatásra nem tudott sort keríteni, mivel az ajánlatkérő a szükséges villamosenergia igényt nem tudta a kérelmezett részére biztosítani. A kérelmezett kiemelte, hogy reálisnak és életszerűnek tartja az ajánlatkérő által egy használt gépsor beszerzésének, valamint az ahhoz kapcsolódó villamosenergia bővítés kivitelezési idejének előre nem látható mivoltát.

127. A kérelmezett elsődlegesen kérte a szerződésmódosítások jogellenességének megállapítására irányuló kezdeményezés körében jogsértés hiányának megállapítását, másodlagosan pedig a kérelmezettel szembeni szankció mellőzését, miután a szerződésmódosításokkal kapcsolatban a kérelmezettet felróhatóság nem terhelte.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

128. A Döntőbizottság megállapította, hogy a jogorvoslat alapjául szolgáló közbeszerzési eljárás 2018. március 8. napján indult, ezért a Döntőbizottság az ezen időpontban hatályos Kbt. rendelkezései alapján hozta meg döntését.

129. A Döntőbizottság az alábbi releváns rendelkezések alapján vizsgálta meg a kezdeményezést.

130. A Kbt. 113. § (1) bekezdés alapján az ajánlatkérő a nyílt, a meghívásos és a tárgyalásos eljárást megindító felhívást nem hirdetmény útján teszi közzé. Az ajánlatkérő az eljárás megindításának napját legalább öt munkanappal megelőzően, de legfeljebb tizenkét hónapon belül köteles a Közbeszerzési Hatóság által elérhetővé tett elektronikus úton és módon a megindítandó eljárásról szóló összefoglaló tájékoztatást küldeni a Közbeszerzési Hatóságnak, amelyet a Közbeszerzési Hatóság a megküldést követően egy munkanapon belül a honlapján közzétesz. Az ajánlatkérő az összefoglaló tájékoztatással egyidejűleg köteles megküldeni a Közbeszerzési Hatóság részére azon, legalább három gazdasági szereplő nevét és címét, amelyeknek az eljárást megindító felhívást saját kezdeményezésére meg fogja küldeni. Az összefoglaló tájékoztatásban konkrétan meg kell jelölni az ajánlatkérő nevét és címét, az érdeklődés jelzésére szolgáló elérhetőséget, a szerződés tárgyát, a beszerzés mennyiségét vagy a teljesítés nagyságrendjét meghatározó más adatot, a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét, a teljesítés helyét, a 114. § (11) bekezdése szerinti fenntartást, valamint a gazdasági szereplőknek szóló arra vonatkozó felhívást, hogy érdeklődésüket az eljárás iránt az ajánlatkérőnél jelezzék az ajánlatkérő által az összefoglaló tájékoztatásban meghatározott időpontig, amely nem lehet az összefoglaló tájékoztatás megküldését követő ötödik munkanapnál korábbi. A 75. § (6) bekezdését úgy kell alkalmazni, hogy az eljárást megindító felhívás helyett az összefoglaló tájékoztatásban kell a 75. § (2) bekezdés e) pontjának alkalmazására vonatkozó információt megadni. Az összefoglaló tájékoztatás további adataira és részletes adattartalmára vonatkozó rendelkezéseket külön jogszabály tartalmazza.

131. A Kbt. 113. § (2) bekezdés értelmében az ajánlatkérő köteles legalább három - a Közbeszerzési Hatóság felé előzetesen megjelölt - gazdasági szereplőnek megküldeni az eljárást megindító felhívást, valamint rajtuk kívül mindazoknak a gazdasági szereplőknek is, akik az ajánlatkérőnél az eljárás iránt érdeklődésüket jelezték. Az eljárást megindító felhívást a gazdasági szereplők részére egyidejűleg, közvetlenül írásban kell megküldeni legkésőbb az összefoglaló tájékoztatás megküldésétől számított tizenkét hónapon belül. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokat legkésőbb a felhívás megküldésének napján az 57. § rendelkezéseinek megfelelően rendelkezésre bocsátja. Az eljárásban kizárólag azok a gazdasági szereplők tehetnek ajánlatot, illetve nyújthatnak be részvételre jelentkezést, amelyeknek az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívást megküldte. Bármely gazdasági szereplő, amelynek az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívást megküldte, jogosult közösen ajánlatot tenni, illetve közösen részvételi jelentkezést benyújtani olyan gazdasági szereplővel is, amelynek az ajánlatkérő nem küldött eljárást megindító felhívást. Az ajánlatkérő az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések bontásakor ismerteti, hogy mely gazdasági szereplőknek küldte meg saját kezdeményezésére az eljárást megindító felhívást.

132. A Kbt. 28. § (1) bekezdés alapján az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást – a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel – megfelelő alapossággal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet – beszerzés tárgyra tekintettel biztosítható – védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő alkalmazhatja az értékelemzés módszerét is.

133. A Kbt. 141. § (1)-(8) bekezdései az alábbiakat rögzítik:

„(1) Ezen alcím rendelkezéseit alkalmazni kell a szerződés felek – vagy az erre jogosult valamelyik fél – általi módosítására, valamint a felek jogviszonyának a szerződésben foglalt rendelkezéseknek megfelelő változására (a továbbiakban együtt: szerződésmódosítás).

(2) A szerződés – a (4) vagy (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése – vagy több módosítás esetén azok nettó összértéke – nem éri el az alábbi értékek egyikét sem

- a) az uniós értékhatárt elérő értékű eredeti szerződés esetén az uniós értékhatárt;
- b) szolgáltatás, árubeszerzés és építési vagy szolgáltatási koncesszió esetén az eredeti szerződés értékének 10%-át, építési beruházás esetén az eredeti szerződéses érték 15%-át;
- c) valamint a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét és illeszkedik az eredeti szerződés jellegéhez.

(3) A (2) bekezdést arra a szerződésmódosításra lehet alkalmazni, amely a szerződés értékének változásával jár, a szerződéses jogviszony több elemét érintő módosítás esetén a módosítás azon elemeire, amelyek az érték változásával összefüggenek. Nem alkalmazható a (2) bekezdés a szerződésmódosításra akkor, ha a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárást az ajánlatkérő olyan szabályok szerint indította meg, amelyek nem lettek volna jogszerűen alkalmazhatóak, ha az ajánlatkérő az eljárás becsült értékét a szerződésmódosítást követő értékét figyelembe véve határozta volna meg.

(4) A (2) bekezdésben szabályozott esetek mellett a szerződés – a (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, illetve módosulhat az alábbiak közül bármely esetben:

a) ha a szerződés minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, egyértelműen rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának (ideértve az opció gyakorlásának) pontos feltételeit és tartalmát. Az ilyen szerződéses feltételek azonban nem rendelkezhetnek olyan módosításokról, amelyek megváltoztatnák a szerződés általános jellegét;

b) az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben, amennyiben a szerződő fél személyének változása

ba) nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt; és

bb) az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Az ellenérték növekedése - vagy több módosítás esetén azok együttes nettó értéke - azonban nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át;

c) a következő feltételek együttes teljesülése esetén:

ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;

cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek a ca) alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások nettó értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják a rendelkezés megkerülését.

(5) A (2) bekezdésben és a (4) bekezdés b) és c) pontjában az eredeti szerződés értékeként az aktuális, indexált szerződéses ellenszolgáltatást lehet figyelembe venni, ha a szerződés a (4) bekezdés a) pontjának megfelelően az ellenszolgáltatás indexálására vonatkozó rendelkezést tartalmaz. Építési és szolgáltatási koncesszió esetében, ha a szerződés nem tartalmaz indexálási rendelkezést, az aktualizált értéket a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett éves átlagos inflációs érték figyelembevételével lehet kiszámolni.

(6) A (2) és (4) bekezdésben szabályozott eseteken kívül, a szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül akkor módosítható, ha a módosítás nem lényeges. A szerződésmódosítása lényeges, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. A módosítást mindig lényegesnek kell tekinteni, ha

a) olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna;

b) a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg; vagy

c) a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest jelentős új elemre terjeszti ki.

(7) A (4) bekezdés a) pontja szerinti eset kivételével az ajánlatkérő köteles a szerződésmódosításáról a külön jogszabályban meghatározott minta szerinti tartalommal hirdetményt közzétenni.

(8) A szerződés az e §-ban foglalt eseteken kívül csak új közbeszerzési eljárás eredményeként módosítható. Amennyiben a szerződésmódosítására közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kerül sor, a módosítás a 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján semmis.”

134. A közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről szóló 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet (a továbbiakban: MvM rendelet) az alábbi releváns rendelkezéseket tartalmazza:

„35. § A Közbeszerzési Adatbázisban - amennyiben a Közbeszerzési Adatbázisban való közzététel nem lehetséges, a saját vagy fenntartója honlapján - közzéteendő egyéb dokumentumok mintáit e rendelet mellékletei tartalmazzák.

36. § (1) A Közbeszerzési Adatbázisban, illetve a Hatóság honlapján történő közzététel esetén az ajánlatkérőnek az adatokat, információkat, dokumentumokat, az összefoglaló tájékoztatást és az összefoglaló tájékoztatás visszavonását elektronikus úton a Hatóság által nyújtott informatikai rendszer igénybevételével kell közzétenni.

(2) A Kbt. 43. §-a által előírt adatok, információk, dokumentumok a Közbeszerzési Adatbázisban történő közzététele díjmentes.

(3) A Közbeszerzési Adatbázisban történő közzététel során az ajánlatkérőnek gondoskodnia kell arról, hogy a közzétételre kerülő adatok, dokumentumok és információk

- a) a megfelelő közbeszerzési eljáráshoz kerüljenek hozzárendelésre feltéve, hogy az érintett dokumentum egy adott közbeszerzési eljárással kapcsolatos;
- b) megfeleljenek a valóságnak;
- c) megfeleljenek az adott dokumentum tartalmával, illetve formájával kapcsolatos jogszabályi előírásoknak.

(4) Amennyiben a Közbeszerzési Adatbázisban nem lehetséges a Kbt. 43. § szerinti adatok, információk, dokumentumok közzététele, a Hatóság erről a tényről hibáüzenetet küld ajánlatkérőnek.

(5) Amennyiben a közbeszerzési eljárás hirdetmény közzététele nélkül indul, az ajánlatkérőnek a Közbeszerzési Adatbázisban az eljárás megindítását követően haladéktalanul regisztrálnia kell a hirdetmény közzététele nélkül megindított eljárást. A regisztráció során a közbeszerzési eljárás egyedi azonosító számot kap. A hirdetmény közzététele nélkül induló közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó bármilyen dokumentum, illetve hirdetmény közzététele csak a regisztrációt követően kezdeményezhető.

39. § (1) A Kbt. 43. § (1) bekezdés f) pontja szerinti szerződés teljesítésére vonatkozó adatok közzététele esetén a 16. mellékletben foglalt mintát kell alkalmazni.

(2) A Kbt. 43. § (1) bekezdés f) pontja szerinti szerződés teljesítésére vonatkozó adatok közzététele esetén a 36. § (1)-(5) bekezdései szerint kell eljárni.”

135. A Kbt. 43. § (1) bekezdés rögzíti, hogy az ajánlatkérő köteles a Közbeszerzési Hatóság által működtetett Közbeszerzési Adatbázisban – amennyiben a Közbeszerzési Adatbázisban való közzététel nem lehetséges, a saját vagy a fenntartója honlapján – közzétenni

f) a szerződés teljesítésére vonatkozó következő adatokat: hivatkozást a közbeszerzési eljárást megindító hirdetményre (hirdetmény nélkül induló eljárások esetében felhívásra), a szerződő felek megnevezését, azt, hogy a teljesítés szerződésszerű volt-e, a szerződés teljesítésének az ajánlatkérő által elismert időpontját, továbbá az ellenszolgáltatás teljesítésének időpontját és a kifizetett ellenszolgáltatás értékét a szerződés mindegyik fél – támogatásból megvalósuló közbeszerzés esetén szállítói kifizetés során a kifizetésre köteles szervezet – által történt teljesítését követő harminc napon belül.

136. A kezdeményező az első kezdeményezési elemében annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás előkészítése során nem járt el megfelelő alaposággal, mivel beszerzési igényét előzetesen nem mérte fel kellő körültekintéssel, továbbá a kapacitásnövelés érdekében, saját forrásból, olasz eladótól megvásárolt használt gyártóegység beszerzésekor nem számolt a hálózatbővítés szükségességével, valamint a hatósági engedély kiadásának időigényével, megsértve ezzel a Kbt. 28. § (1) bekezdését.

137. A Kbt. 28. § (1) bekezdése egy általános ajánlatkérői kötelezettséget ismertet, melynek megsértése esetlegesen mindig az adott ügy sajátosságaiból következhet. Egyértelműen az nem kijelenthető, hogy minden jogsértő szerződésmódosítás egyben a Kbt. 28. § (1) bekezdés megsértésével, a nem megfelelő előkészítésből eredeztethető, hiszen akkor egy jogsértő cselekmény többszörösen kerülne értékelésre. A Döntőbizottság nem vitatja a kezdeményező azon álláspontját, mely szerint vannak olyan jogi tények és körülmények, melyek kapcsán egyértelműen megállapítható, hogy a jogsértő szerződésmódosításra nem került volna sor, ha az eljárást az ajánlatkérő a tőle elvárható gondossággal készíti elő, és ennek keretében a beszerzési igényét is kellő körültekintéssel határozza meg.

138. Jelen esetben az ajánlatkérő egy szaloncukor válogató gépsort kívánt beszerezni, meghatározva a géppel szemben támasztott műszaki elvárásokat. A szerződés megkötését

követően előállott körülményekre tekintettel, a gépsorral szemben támasztott igények megváltoztak (kapacitásnövelés, más típusú terméket válogatása), majd olyan új körülmények következtek be (új használt gépsor beszerzése, ennek kapcsán hálózatbővítés stb.), melyek újabb szerződésmódosítást tettek szükségessé.

139. Az ajánlatkérő az első módosítás kapcsán a mérlegadatokra hivatkozott, ami a gazdasági-piaci igények változását mutatta, valamint a munkaerőhiányt említette. A második szerződésmódosítás kapcsán a hirtelen adódó gépsor megvásárlásának lehetőségét jelölte meg, melyből következett az energiaigény kapcsán felmerülő hálózatbővítés. A kezdeményező álláspontja szerint ezen hivatkozásait az ajánlatkérő nem támasztotta alá semmilyen dokumentummal. Az ajánlatkérő a hivatkozott körülményeket kronológiai sorrendben levezette, bemutatva ezzel azt, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítése során ezzel számolni nem tudott.

140. A Döntőbizottság megvizsgálta az ajánlatkérő által felhozott érveket és a kezdeményező álláspontját és az alábbiakat állapította meg. A gazdasági-piaci változások, így a kereslet megnövekedése bizonyos termékek iránt olyan körülménynek minősül, mely folyamatosan változik és módosul. Az ajánlatkérő hivatkozása a mérlegadatokra egy adekvát tény, mely a nyilvános mérlegből bárki által kiolvasható. Egy piaci szereplők üzleti tervének változását/módosulását a piaci igények alakítják, így a felhozott indok alapjául a mérlegadatok, illetve az azok alapját képező bevételi statisztika szolgálhat. A munkaerőhiány 2018. évben olyan köztudott tény volt főleg az ország peremterületein, mely külön bizonyítás nélkül is elfogadható. Az a tény, hogy az ajánlatkérő egy kivételes lehetőség kapcsán megvásárolt egy használt gépsort olyan tény, mely további bizonyítás nélkül is elfogadható. Az sem előre tervezhető, hogy egy ilyen gépsornak milyen energiaigénye lesz, így az ajánlatkérő a közbeszerzésének tervezésekor ezzel még nem számolhatott.

141. A fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő által becsatolt adatok, tények nem utalnak arra, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítése során nem megfelelően járt volna el az ajánlatkérő, így e körben a kezdeményezés nem megalapozott, ezért ezen kezdeményezési elem kapcsán a Döntőbizottság jogsértés hiányát állapítja meg.

142. A Döntőbizottság ezt követően azt vizsgálja, hogy az ajánlatkérő 1. és 2. szerződésmódosítása jogszerű volt-e.

143. Először a Döntőbizottság a második kezdeményezési elemként előadott 1. számú szerződésmódosítást vizsgálja, amelyben a kezdeményező annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 141. § (2) bekezdésében foglalt feltételek fenn nem állására tekintettel a Kbt. 141. § (8) bekezdését.

144. A kezdeményező szerint az ellenérték növekedéssel nem arányos a teljesítési határidő megemlése, valamint a műszaki tartalom módosítása, így a (6) bekezdés szerinti lényeges módosításnak tekinthetők ezen változások.

145. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő az 1. számú szerződésmódosításban a Kbt. 141. § (2) bekezdését jelölte meg annak jogalapjaként, így a Döntőbizottságnak is ezen jogalap jogszerű fennállását kell vizsgálnia.

146. A Kbt. a szerződésmódosítások kapcsán a 141. § (2), (4) és (6) bekezdéseiben rögzíti azon esetköröket, melyek fennállása esetén az ajánlatkérő új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosíthatja a szerződést.

147. A (2) bekezdésben feltétele a jogszerű módosításnak az, ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése nem éri el sem az a), sem a b) pontban meghatározott értéket. Megállapítható, hogy a kezdeményező ezen feltétel fennállását nem vitatta. A jogalkotó ezen értékbeli növekedésen túl feltételül szabta azt is, hogy a módosítás nem változtathatja meg a szerződés általános jellegét, és illeszkedik az eredeti szerződés jellegéhez.

148. A Döntőbizottság egyetértett a hivatalbóli kezdeményező álláspontjával abban, hogy bár az 1. számú módosítás eredményeként a szerződéses érték a Kbt.-ben rögzített %-os határon belül (9,7%) maradt, azonban a jogviszony egyéb elemeinek, úgy, mint a műszaki tartalomnak a módosítása, vagy a teljesítés időtartamának emelkedése tekintetében a Kbt. 141. § (2) bekezdésére a szerződő felek sikerrel nem hivatkozhatnak. Itt fontos annak rögzítése is, hogy a kezdeményező a teljesítési határidő változását tévesen jelölte meg 468 napban, mivel a 2018. június 18. napi szerződéskötéstől számítva 2019. május 20. napjáig 335 nap állt rendelkezésére a kérelmezettnek a szerződés teljesítésére.

149. A Döntőbizottság megállapította továbbá, hogy a teljesítési időtartam és a műszaki változtatás kapcsán azt kell vizsgálni, hogy a módosítás a Kbt. 141. § (6) bekezdés szerint lényegesnek minősül-e. Fontos annak rögzítése, hogy a jogalkotó példalózó felsorolással ismerteti a (6) bekezdés a)-c) pontjain azon eseteket, amikor a módosítás lényegesnek tekintendő. Ezen esetkörökön kívül is megvalósulhat azon feltétel, mely a módosítást lényegesnek minősül, ha az eredeti szerződéses feltételektől eltérő érdemi feltételeket határoz meg.

150. Jelen esetben megállapítható, hogy az ajánlatkérő által megjelölt műszaki tartalmú szaloncukor válogató robot, olyan új funkciókkal bővült ki, ami lehetővé tette más formájú és ízesítésű termékek válogatását, ami azt jelenti, hogy sokkal többféle termékre vonatkozó gépi munkát végez el a gépsor, mellőzve ezzel az élőmunka igényt, és növelve a termelő kapacitást.

151. A Döntőbizottság megítélése szerint ezen változtatás lényeges módosításnak minősül, hiszen a szaloncukor terméken kívül a Rózsa desszert és a Marcipán tallér termékköre is kibővült a válogatás, ami egy új igénynek minősül, így az ajánlatkérő szerződésmódosítása nem felelt meg az általa megjelölt jogalapnak.

152. A Döntőbizottság ezt követően a harmadik kezdeményezési elemet vizsgálta, amiben a 2. számú szerződésmódosítás megfelelő jogszerűt vitatta a kezdeményező.

153. Megállapítható, hogy az ajánlatkérő ezen módosításnál a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjára hivatkozott.

154. Tényként rögzíthető, hogy a kezdeményező elsődlegesen a (4) bekezdés c) pont ca) alpontját jelölte meg akként, mely feltételek nem teljesültek álláspontja szerint. Fontos annak rögzítése, hogy a (4) bekezdés c) pontja esetében a jogalkotó 3 konjunktív feltételt írt elő,

melyek közül mindhárom feltételnek meg kell felelni a jogszerű szerződésmódosításhoz. Jelen esetben csak a c) pont ca) alpont vizsgálata szükséges.

155. A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont abban az esetben alkalmazható jogszerűen, amikor a következő feltételek együttesen teljesülnek. Nevezetesen:

- a) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre,
- b) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét,
- c) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át.

156. Ezen konjunktív feltételek közül bármelyik feltétel nem teljesülése megdönti a szerződésmódosítás jogszerűségét, így a Döntőbizottság az első feltételt vizsgálta, mivel a kezdeményező is ennek hiányára hivatkozott. Előljáróban a Döntőbizottság rögzíti, hogy ezen együttes feltétel fennállása abban az esetben állapítható meg, ha a szerződésmódosítását indokló körülmény jövőbeli bekövetkezéséről az ajánlatkérőnek nem volt tudomása, és arra megfelelő gondosság, „eredeti odaítélés ésszerűen gondos előkészítése” (Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (109) preambulumbekkezdése) mellett sem számíthatott.

157. Továbbá a hatályon kívül helyezett 2011. évi Kbt. 94. § (3) bekezdés a) pont szerinti jogcímre alapozott hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárással kapcsolatban kialakult joggyakorlat jelen eset vizsgálatakor is irányadónak tekintendő. Ennek megfelelően az előre nem láthatóság követelménye alapvetően akkor valósul meg, ha a szerződésmódosítását indokoló körülmény jövőbeli bekövetkezéséről az ajánlatkérőnek nem lehetett előzetesen tudomása, és arra az ajánlatkérő a legnagyobb gondosság mellett a beszerzés körülményeinek ismeretében nem is számíthatott. Hangsúlyozandó, hogy a Döntőbizottság gyakorlata egységes abban, hogy az adott körülmény előre nem láthatóságát nem alapozza meg az ajánlatkérő mulasztása, valamint a tervezés, előkészítés hibája sem.

158. A Döntőbizottság kiemeli továbbá, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja alapján a szerződés jogszerű módosításához igazolni is kell azt, hogy az adott körülmény bekövetkezésével az ajánlatkérő – kellő előrelátás mellett – nem számolhatott.

159. Az iratok és nyilatkozatok vizsgálata alapján megállapítható, hogy az ajánlatkérő a szerződés módosított teljesítési időszakában egy kivételes lehetőséggel élve egy használt Knobel gyártósort szerzett be saját forrásból. Ezt követően került azon probléma elé, hogy a szaloncukor válogató robot és a Knobel gyártósor egyidejű használatára nem rendelkezik energia ellátással, így hálózatbővítésre van szüksége.

160. Ezt követően a szerződést akként módosította, hogy a kérelmezett teljesítési határidejét megnövelte, mivel saját döntése alapján a Knobel gyártósor kizárólagos alkalmazása mellett döntött, akadályozva ezzel a kérelmezett teljesítését.

161. A Döntőbizottság rögzíti, hogy ha az ajánlatkérő a közbeszerzés indításakor hatályos rendelkezések szerint a Kbt. szerinti ajánlatkérőnek minősül, úgy a szerződéses kötelezettségei teljesítése során hozott döntésekor – még akkor is, ha ez számára gazdaságilag nem előnyös –, a Kbt. szabályait be kell tartania. A Kbt. szabályainál az Kbt.-ben meghatározott alapelvek a fő mértékadók (verseny tisztaság, átláthatóság, esélyegyenlőség, nyilvánosság, hatékony felelős gazdálkodás) melyek mentén kerültek a részletszabályok

kidolgozásra, nem pedig a piaci viszonylatban lényeges gazdaságossági, célszerűségi vagy logisztikai szempontok a figyelembe vehetőek. Tényszerűen megállapítható, hogy az ajánlatkérő hozott egy piaci alapon nyugvó döntést, mely nem felel meg az előre nem láthatóság követelményének, mivel jelen esetben nem azt kellett igazolnia, hogy a Knobel gyártósor beszerzése előre látható volt-e, hiszen ezen hivatkozását az első kezdeményezési elem kapcsán a Döntőbizottság elfogadta. Jelen esetben az volt megállapítható, hogy ezen ajánlatkérői döntések/körülmények láncolatában valamennyi elem bekövetkezésekor az előre nem láthatóság követelménye fennállt-e. Azt nem vitatott, hogy azt nem láthatta az ajánlatkérő előre, hogy egy számára gazdaságilag előnyös vételi lehetősége lesz a teljesítés időszakában, illetve nem számíthatott annak konkrét energiaigényével sem. De mikor ezen gyártósor beszerzése mellett döntött, akkor tudatában kellett lennie annak, hogy a szaloncukor válogató és a Knobel gyártósor energiaigényét együttesen már nem tudja biztosítani, csak hálózatfejlesztést követően.

162. Az ajánlatkérő által becsatolt szakértői vélemény vonatkozásában a Döntőbizottság rögzíti, hogy az abban tett szakértői megállapítások helytállóak, és az abban tett műszaki jellegű megállapításokkal a Döntőbizottság egyetért. Ugyanakkor a Döntőbizottság megállapítja, hogy a szakértői vélemény semmilyen aspektusból nem érinti – nyilván nem is érintheti – az ajánlatkérői igények változásának előre nem láthatóságát, az ajánlatkérői döntések mértékének szubjektív tényezőit és ezek következményeit. A szakértő élők munkaráfordításra, versenyképességre vonatkozó megállapításai nem bírnak relevanciával a szerződésmódosítás jogszerűségének elbírálása körében.

163. Jelen esetben az ajánlatkérő erre tekintettel módosította a szerződés teljesítési időtartamát, így a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő által ismertetett indokokkal gondos eljárás és kellő körültekintés esetén az ajánlatkérőnek számolnia kellett volna, így a felmerült probléma nem képezheti a szerződésmódosítás jogszerű alapját, ezért az ajánlatkérő és a kérelmezett megsértette a Kbt. 141. § (1) bekezdés c) pont ca) alpontját.

164. A Döntőbizottság ezt követően a negyedik kezdeményezési elemet vizsgálta. A kezdeményező annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 43. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt közzétételi kötelezettségét, mivel a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat nem az előírt határidőben, valamint hiányosan, illetve hibásan tette közzé.

165. A Döntőbizottság megállapította, hogy a jogalkotó az alapelvekben megfogalmazott átláthatóság és nyilvánosság követelményeinek teljesítése érdekében a Kbt. 43. §-ában írt elő adatszolgáltatási kötelezettséget, melyre vonatkozóan további részletszabályokat az MvM rendelet ismertet. Tényként rögzíthető, hogy a Kbt. 43. § (1) bekezdés f) pontja megadja azon adatok körét, melyet ismertetni kell, illetőleg szabályozza a közzététel helyét, idejét és időtartamát.

166. A kezdeményezés alapján az ajánlatkérő mulasztása egyrészt abban valósult meg, hogy a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat nem a kifizetés teljesítését követő harminc napon belül, azaz 2020. február 26. napjáig tette közzé, hanem 2020. július 1-jén, másrészt a szerződés teljesítésére vonatkozó adatok részben téves információt (a szerződés teljesítése szerződésszerű volt-e, az ellenszolgáltatás értéke), részben pedig nem tartalmaztak adatot (MvM rendelet 39. § (1) bekezdésében szereplő 16. számú melléklet). Az ajánlatkérő ezen adatokat részben helyesbítette, de vannak továbbra is hiányzó adatok, melyeket nem pótol.

167. Az ajánlatkérő a jogsértés tényét elismerte, adminisztratív hibára hivatkozott.

168. A Döntőbizottság megvizsgálta a KBA publikus adatait és megállapította, hogy az ajánlatkérő nem a jogszabályban megadott határidőben és nem valamennyi adatot tett közzé, mely hiányzó és hibás adatok mind a mai napig csak részben kerültek feltöltésre a Kbt.-ben megadott helyre, melynek célja a nyilvánosság tájékoztatása, ezzel az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 43. § (1) bekezdés f) pontját.

169. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdések szerinti hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pont alapján megállapítja a jogsértés megtörténtét és az e) pont szerint bírságot szab ki. Tekintettel arra, hogy lényegében a módosítás a teljesítési határidőre vonatkozott, így a Döntőbizottság a jelen esetben nem állapította meg a Kbt. 141. § (8) bekezdése alapján a szerződésmódosítások Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja szerinti semmisségét. Az első kezdeményezési elem tekintetében a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja szerint jogsértés hiányát állapítja meg.

170. A Döntőbizottság Kbt. 165. § (2) bekezdése e) pontjára figyelemmel a (6) bekezdés e) pontja szerint a bírság kiszabása kapcsán nem mérlegelhet, és a (7) bekezdés alapján annak összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a lehet.

171. A Kbt. 165. § (11) bekezdés alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének - továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának - megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

172. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (11) bekezdése szerinti a bírság indokoltsága és összegének meghatározásakor tekintettel volt arra, hogy az ajánlatkérő súlyos jogsértést valósított meg azzal, hogy a szerződés mindkétszer úgy módosította, hogy annak a Kbt.-ben meghatározott feltételei – a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpont és a (6) bekezdés szerinti – nem álltak fenn. A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során figyelembe vette a szerződés relatív magas értékét, valamint azt, hogy az ajánlatkérővel szemben korábban jogsértés megállapítására nem került sor. Az érintett beszerzés támogatásból valósult meg, és a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. A Döntőbizottság tekintettel volt arra is, hogy hosszabb idő telt el a jogsértés megtörténte óta. Ezek a körülmények alacsonyabb összegű bírság kiszabását indokolják.

Figyelembe vette a Döntőbizottság azt is, hogy a jogsértés nem reparálható. A Döntőbizottság az ajánlatkérő együttműködő magatartását – a törvényben előírt ügyféli jogok gyakorlásán és kötelezettségek teljesítésén túl – nem tudta megállapítani. A Döntőbizottság a jelen esetben kizárólag az ajánlatkérővel szemben szabott ki bírságot, mivel a jogsértő szerződésmódosítás kizárólag az ajánlatkérő jogsértésére volt visszavezethető.

173. E szempontokat összességében mérlegelve a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak.

174. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Kbt. 145. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 125. § (1) bekezdés szerint rendelkezett.

175. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

176. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2021. április 22.

Dr. Szvetnik Ágnes sk.
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Bonifert Zsolt sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Kéri Krisztina sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Hivatalbóli kezdeményező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Kérelmezett képviselője (kizárólag elektronikus úton)
4. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)
5. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)